

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mescu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 2. V Celovcu 15. februarja 1877. XXVI. tečaj.

Pridiga za III. postno nedeljo.

(Kakošna naj bode spoved? gov. —f—.)

„Jezus je izganjal hudiča, in ta je bil mutast.“ Luk. 11, 14.

V v o d.

S pretečeno nedeljo se je začela velikonočna spoved in sveto velikonočno obhajilo. Dan za dnevom hodijo verni kristjani premaj sv. zakramente. Pridejo pa deloma iz pravih namenov, pridejo pa tudi iz napčnih namenov. Pervim je za zveličanje duše; drugim le za spovedni listek mar. Pervi se prav in čisto spovedujejo, in namestniku božjemu popolnoma odkrijejo svoje serce. Drugi se le nepopolnoma obtožujejo, radi kaj zamolče, ali vse le bolj poverhu in počez povedó, ker se po nepotrebnem spovednika ali bojé ali sramujejo. S takim nespametnim strahom in tako napačno sramožljivostjo zavezuje jim jezik sam peklenski sovražnik, da so mutasti v naj potrebnih rečeh. Treba bi bilo tudi iz njih mutastega hudiča izgnati, kakor ga je izgnal usmiljeni Jezus iz človeka, ki ga današnje sv. evangelje v mislih ima; treba bi bilo tudi njim jezik razvezati, kakor ga je razvezal ljubi Jezus siromaku, katerega je bil hudi duh obsedel in tolikanj terpinčil, da mu je celo govor odvzel. Brez tega, brez odkritoserčnosti in popolnega obtoževanja namreč vsa njih spoved nič ne velja. Da takim slepim siromakom oči odprem, takim mutastim revežem jezik razvežem, sklenil sem danes vam do dobrega in razločno popisati, kakošna mora biti spoved posebej ali ktere da so lastnosti prave spovedi.

Zvesto me torej poslušaj vsak, komur je kaj mar za zveličanje svoje duše!

Razlaga.

Spoved, da bo dobra in prava, mora biti: ponižna, cela, čista in pametna.

I. Ponižnost je potrebna vsem ljudem, naj bolj pa grešnikom. Ponižnost je podlaga vsega dobrega. Vse čednosti morajo na ponižnost zastavljene biti, da bodo veljavo imele; in tudi spoved mora se na ponižnost opirati in naslanjati, da bo dobra. Spoved pa je ponižna, kader grešnik ves skesan in sramovaje se svoje grehe pripoveduje spovedniku, in se, ravno kakor se mora podvreči hudodelnik svojemu sodniku, voljno vda njegovi sodbi, in svojih grehov ne zvrča na druge, ne dolži drugih in sebe ne izgovarja.

Da je grešnik ponižen, spozna se:

1. Ako grešnik svoje grehe močno sovraži, se jih iz serca kesa, in se za res grešnika spozna, kakor evangelijski colnar (cestninar), ki je od dalječ stal, in si še oči ni upal proti nebu povzdigniti, temveč je terkal na svoje persi, ter rekel: „O Bog! bodi milostljiv meni grešniku.“ (Luk. 18, 13.) — Kdor pa samega sebe noče grešnika spoznati, in svojih grehov ne sovraži, ampak jim, kolikor more, lepo podoba daje, in jih še celo izgovarja zdaj s tim, da je človek slab, zdaj s tim, da je bilo nagnenje premočno, zdaj spet s tim, da ga je slaba tovaršija zapeljala, tak ni ponižen: Napuhnjnemu farizeju je enak.

2. Ponižen je grešnik na spovedi, kader se odkrito serčno obtožuje svojih grehov, ne iskaje nobenih zvijač, in se še celo boji, da bi spovedniku premalo ne odkril. — Grešnik pa, ki se boji, spovedniku znan in poznan postati, ali pa morda še celo iz tega namena k spovedi hodi, in se tudi tako spoveduje, da bi se spovedniku prikupil, tak ni ponižen, ampak napuhnjnjen.

3. Ponižen grešnik je svojemu spovedniku v vsem pokoren, in vselej zadovoljen s spovednikovo sodbo. Spovedniku se vda, naj si ga spovednik odveže ali ne, in mu pravi: „Tako z menoj ravnajte, moj duhovni oče! kakor previdite, da bo prav, in moji duši v zveličanje.“ — Napuhnjni grešnik pa ni zadovoljen s spovednikovo sodbo; je nejevoljen, godernja ali se še celo togoti, kader odvezan ni, ali pa spovednika zapusti; kar obilno razodeva napuhnjeno serce, in očitno spričuje, da je spovednikova sodba pravična.

4. Da je grešnik na spovedi ponižen, spričuje tudi njegova beseda, njegovo oblačilo, in vse njegovo obnašanje in vedenje. Ponižna je njegova beseda; grešnik počasi in mehko, razločno in zastopno govori, tako, da se že iz njegovega govorjenja spozna, kako močno ga greh peče in skljuje. Ponižna je njegova obleka; grešnik je pametno in čedno oblečen, in ne raztergan in omazan, pa tudi ne nečimuren in ošaben. Ponižno je njegovo vedenje in

o b n a š a n j e; grešnik pametno k spovednici in od spovednice gre, da se že iz njegove hoje vidi, kako močno ga greh k tlam tlači in ponižuje. Napuhnjeni grešnik pa se spoveduje le bolj s posvetno besedo, ali pa svoje grehe tako suho pripoveduje in razklada, kakor bi mu nad grehi kar nič ležele ne bilo, ali kakor bi se z njimi hvalil in bahal. Tudi obleka napuhnjenega človeka bo ali nečimerna ali celo pohujšljiva, kakoršna se kristjanu nikoli ne spodobi, naj manj pa tedaj, kader je k spovedi namenjen in bi moral biti naj bolj skesan, ves pobit in potert. In kar vedenje in obnašanje zadeva, vede in obnaša se napuhnjjen grešnik pri spovedi tako ošabno, da se prav očitno vidi, da mu manjka ponižnosti, pri spovedi tolikanj potrebne.

Opomniti moram, da vse te znamenja grešnikove ponižnosti, ktere sem do zdaj naštel, in so le vnanje, bile bi le prazne in gola hinavščina, če bi tudi serce ponižno ne bilo.

II. Spoved mora biti na dalje cela. Cela pa je, kedar se grešnik odkritoserčno obtoži vsega, kar je spovedniku vediti potreba, da grešnika prav soditi zamore. Spoved je cela, kader grešnik odkritoserčno pove vse svoje grehe, njih število in okolščine, ktere greh povišajo ali pomanjšajo, ali v drugega spremené, ki pove namen svojih hudih del, razodene, kaj je priložnost dalo v grehe, in kar je hudega iz njih prišlo. Spoved je cela, kader grešnik to, kar od svojih grehov za terdno ve, tudi za terdno razodene; od tega pa, kar ne ve za gotovo, pové, da ne ve za gotovo. Spovednik je grešnikov učenik, zdravnik in sodnik, in mu je tedaj vse to vedeti treba, da bo vodil grešnika k pokori in poboljšanju, da ga bo v vsem pravično sodil, in mu primerno pokoro naložil. — Glej, kristjan! po teh naukih si se dolžen spovedovati vseh svojih smertnih grehov, kakor si se jih po skerbneem izpraševanju vesti pred Bogom krivega spoznal.

1. Obtožiti se moraš tedaj vseh svojih zlo pregrešnih misel in želj, vsega zlo pregrešnega govorjenja, djanja in nehanja; obtožiti se vsega, kar je zoper božje in cerkvene zapovedi, kar si se pregrešil zoper dolžnosti svojega stana, ali se zadolžil z lastnimi ali tujiimi grehi, kakor uči sv. Tridentinski zbor.

2. Ni pa še zadosti, da grešnik spovedniku pove, ktere smertne grehe je storil; ni zadosti, da pravi: pijan sem bil — nečistost sem doprinal — sv. mašo sem o nedeljah in praznikih opustil — itd. ampak tudi število grehov mora povedati in razodeti, povedati, kolikokrat je storil ta ali uni greh, n. pr.: kolikokrat je bil pijan, kolikokrat je nečistost doprinesel, kolikokrat sv. mašo opustil itd. Ni namreč vse eno, ali je človek le enosamkrat grešil, ali pa večkrat. V tej reči so nekteri ljudje celo tolikanj spačeni, da še na spovedi lažejo, in dasiravno dobro vedó, kolikokrat so ta ali uni smertni greh storili, le vendar manj povedó. O slepe sirote! ki z lažmi iščejo milosti božje! kako jo bodo dobili! Spovedniku, ki ni-

komur v srece ne vidi, se lahko kaj prikrije; ne pa Bogu, ki pregleda vsako srce!

3. Pa tudi to še ni zadosti, da pove grešnik število vseh svojih storjenih grehov. Da bo spoved cela, potrebno je tudi povedati, iz kakošnega namena je greh storjen, v katerih okoljščinah, in kaj hudega je prišlo iz storjenega greha. — Kdo nedelj in praznikov ni posvečeval, mora povedati, zakaj jih ni posvečeval, ali morda iz lenobe, ali iz zaničevanja božje službe, ali zavoljo pijančevanja itd. in ali je s tim koga pohujšal. — Otroci, ki očetu ali materi pokoren ni bil, mora razodeti, ali je iz hudega srca, ali iz terdovratnosti ali slabosti, in v čem in kolikokrat je nepokoren bil. — Tat mora povedati, koliko da je vzel, in ali je vzel bogatemu ali ubogemu; če je vzel, da bi igral, ali pijančeval, ali iz kakega drugega hudega namena; če so bili nedolžni obdolženi, ali če je kaj drugega iz tega prišlo. — Mladeneč, bivši poln hudih želj in nesramnega govorjenja, naj pove, če je to storil zavoljo hudobne družbe, katero radovoljno išče, če je vpricho drugih gerdo govoril, kaj in zakaj je govoril, kolikokrat in koliko ljudi je pohujšal itd. In tako bi se o tem še marsikaj dalo govoriti. Da bo spoved cela, naj si toraj prizadeva vsakteri, odkriti spovedniku namen svojih grehov, kakor tudi okoljščine in kar je hudega vstalo iz greha. Vse to naj grešnik že sam od sebe pove, in naj nikar ne čaka, da bi ga spovednik izpraševal. Če ga pa spovednik kaj vprašuje, naj mu odgovarja po resnici, ter naj mu hvaležen bo, da tolikanj zanj skerbi in mu pomaga, dobro in celo spoved storiti.

Kar pa sem zdaj pravil, velja le od smernih grehov. Majhnih grehov spovedati se namreč grešnik ni terdo dolžen, akoravno je prav in dobro, se tudi majhnih obtoževati.

Toda kaj bi majhne grehe v misel jemal, dokler je gotovo, da nekteri kristjani ali iz zadolžene in premagljive nevednosti, ali iz zadolžene pozabljivosti, ali iz nepotrebnega strahu ali napčne sramožljivosti celo smertne grehe zamolčujejo, in tako zakrament sv. pokore ne le nepridoma, ampak celo po nevrednem prejemaajo, in si ga namesto v blagor le v gorje obračajo!

III. Spoved mora biti tudi čista. Čista je, kader grešnik nič nepotrebnega ne pripoveduje, ampak le samo to, kar je treba, da se prav spove; kader le samo to pove, kar k grehu sliši; tedaj tiste okoliščine, iz katerih greh izvira, in ktere greh ali povišajo ali pomanjšajo, ne pa, kar je brez vsega prida in brez vse potrebe. Postavim: nekdo je zaklel, pa bi povedal, kod je hodil, kaj je delal, kader je zaklel. To namreč, kod je hodil in kaj je delal, nič k grehu ne sliši, tedaj tega praviti ni treba. Ravno tako nepotrebno je tudi, razkladati na spovedi svoje nadloge in slabosti, ker vse to k spovedi ne gre. — Vendar ne mislite, da je že to greh, če človek kaj takega pove, to je le nepridno in nadležno, pregrešno pa ni. — Da gre pa človek iz posvetnih namenov k spo-

vedi, da bi po spovedi kaj časnega prejel, postavim, da bi spovednika miloščine prosil, ali kaj drugega takega* od njega ali po njem prejel; pa to ni in ne more prav biti, ker se tako svete reči ne smejo obračati v pripomočke, ž njimi kaj časnega doseči. Take reči tedaj, ktere k spovedi ne gredó, vselej na stran pustite, in spovedi v posvetne pogovore ne obračajte!

IV. Zadnjič mora biti spoved še pametna. Pametna je takrat, kader grešnik pametno in spodobno svoje grehe spovedniku pove, ne pa kakor neobtesani ljudje doma govoré. Da je pametna, ne sme človeka, greha deležnega, imenovati, če je mogoče, drugači svoje grehe prav razodeti, ker to bilo bi opravljanje. Če pa ni mogoče drugači svojih grehov prav dopovedati, kakor da človeka pove, in če to spovedniku pomaga v pravno sodbo, je pripuščeno, ga imenovati. Na primeru je prav in dolžnost otroku, povedati, da staršev ni vbogal. Ravno tako je tudi dovoljeno, človeka imenovati, in včasih tudi prav, če mu s tim dobro ime ni odvzeto. Postavim tat, ki se obtoži, da je nekaj skrivši vzel, nič ne greši, če pove, komu da je vzel. — Taka, vidite, mora spoved biti. — Če taka ni, nič ne velja! —

Sklep.

Nek kraljevič se je podal svoje dni na veliko ladijo (Galeere) jetnikov gledat, ki so bili ondi zavoljo storjenih hudodelstev v železji zakovani in veslati prisiljeni. Vidil je ondi veliko ljudi skorej na pol golih, in z revnimi cunjami komaj za silo oblečenih. Zdaj se mu milo stori, in smilijo se mu siromaki k tolikanj težkemu delu obsojeni. Sklene tedaj vsaj enega med njimi razveseliti, in ga spustiti. Da pa zve, kateri bi bil te milosti naj bolj vreden, vprašuje enega za drugim, kako da je na ta nesrečni kraj prišel? Ali glej! slehern mu spričuje in dokazuje, da je pošten in priden človek, in da je po nedolžnem kaznovan. „Hudobni ljudje“, pravi, so me počernili pri gosposki, in me pripravili v toliko nesrečo!“ Vsakteri prosi, naj bi kraljev sin se njega usmilil, njega rešil in spustil. Na posled pride kraljevič tudi še do mladega preravno oblečenega človeka, in ga vprašuje: „Kaj pa si ti storil, da si tu sem prišel?“ Mu reče jetnik: „Svitli gospod! hudoben in brezbožen človek sem. Ves nepokoren svojim staršem, sem jim celo vtekel, da bi tem ložeje razuzdano živel. Tudi kradel sem in ljudi goljufal. Sem . . . toda v dveh urah vam ne dopovem vseh hudobij, ki sem jih storil v vsem svojim življenju. Voljno bom terpel svojo kazen; vem, da sem je vreden!“ Blagi kraljevič posluša ga ves ginjen in voljen; in dasiravno so vsi drugi svojo nedolžnost terdili, ta edini pa se krivega spoznal, vendar le unih nedolžnih nobenega ni otel in spustil, ampak le tega krivega. Dobro je vedil, da se nikomur krivica ne godi, in da se vsakteri po zasluženju pokori; spoznal pa je tudi

da pri nobenem ni toliko upanja, poboljšati se, kakor le pri tem poslednjem, ki je odkritoserčno spoznal svoje hudobije. Nasmehlja se mu tedaj in reče: „Kako je mogoče, da tolikanj hudoben človek, kakor si ti, pride med tako poštene ljudi, kakor so uni? Le urno poberite mu verige s rok in nog, ter ga kar hitro spodite od tod, da kterega teh nedolžnih ljudi ne pohujša in ne zapelje.“ Služabniki storé, kar kraljevič reče, in jetnik, ki je odkritoserčno spoznal svoje hudobije, je očet, in gre ves vesel na svoj dom. Lepa in žlahna je resnica že sama po sebi; tem lepša je, kader človek, ki se je kaj pomotil, odkritoserčno spozna svojo pomoto. Dobro vemo, da odkritoserčno spoznanje svoje pomote je prvo znamuje poboljšanja, ravno kakor je nasproti to, da kdo prikriva in popeljuje svoje hudobije, očitno znamuje, da je človek nespokoren in terdovraten. Je pa odkritoserčnost ljuba že ljudem, koliko ljubša bo še le Bogu, neskončno resničnemu in svetemu, ki čerti vsako, tudi naj manjšo laž. Je pa odkritoserčnost kje potrebna, je tem potrebniša na spovedi. Odkritoserčno se tedaj spovedujte o tem svetem času in vselej, kader k spovedi greste. Vaša spoved, ljube duše! bodi ponižna, cela, čista, pametna ali z eno besedo popolnoma, kakor smo se danes učili. Bo vaša spoved taka, tako odkritoserčna in popolna, vas srečne imenujem v sredi vaše nesreče, v katero vas je greh pripravil. Taka spoved posebej in tako prejemanje zakramenta sv. pokore sploh, vam bo naklonilo odpuščanje grehov in odpuščanje večnih kazni, dodelilo vam spet milost božjo in mir vesti! Amen.

Pridiga za IV. postno nedeljo.

(Ktere dobrote nam daje zakrament sv. rešnjega Telesa; gov. L. P.)

„Jezus je rekel Filipu: Od kod bomo kupili kruha, da bi ti jedli?“

Jan. 6, 5.

V v o d.

Dvakrat beremo v sv. evangelju, da je Jezus množicam, ki so prišle k njemu, iskat živeža za dušo, dal tudi kruha za telo. Enkrat je nasitel s petimi blebi kruha in dvema ribama blizo 5000 mož; drugi pot s sedmimi blebi in nekolikimi ribicami blizo 4000 mož. Obedvojno prigodbo nam sv. cerkev v premišljevanje postavlja pred oči: prvo na današnjo nedeljo; drugo na 6. nedeljo po bin-kostih; obedvojno iz tega namena, da bi poterdila našo vero v

Jezusa, ki je storil tako velike čudeže. Danešnja nedeljo ima sv. cerkev pa še ta namen, tudi, da bi obernila naše misli na drugo, nebeško jed, ki jo Jezus daje tudi našim dušam. In ktera je ta jed? Sv. veliko-noč se približuje, in nam oznanuje, da je tista jed, ki jo je Jezus postavil pri zadnji večerji, presveto rešnje Telo, ki ga je Jezus dal uživati svojim učencem, in zapovedal, dajati ga tudi vsem njegovim vernikom vseh časov in krajev. Oh pač smo srečni, ki zavživamo tudi mi pri sv. Obhajilu pravo Telo in pravo kri Jezusovo! In le še bolj bomo občutili svojo srečo, če pomislimo, kako obilne dobrote nam dotekajo iz tega, da vredno zavživamo sv. rešnje Telo. In da bomo tedaj to svojo srečo bolj spoznali, in tem bolj goreče želje imeli do sv. Obhajila, razložil vam bom danes, ktere dobrote alignade nam daje in deli vredno prejemanje zakramenta sv. rešnjega Telesa?

O sv. Duh! blagoslovi mojo besedo, da bo šla v živo mojim poslušavcem, in obilni sad rodila v njih sercu!

Razlaga.

Kader mašnik kar namestnik Kristusov izreče pri sveti maši besede: „To je moje telo“, in: „To je moja kri!“ zgodi se velik čudež božje vsemogočnosti in ljubezni. To, kar je bilo poprej kruh in vino, ni zdaj nič več kruh in vino; spremenilo se je v Jezusovo Telo in Jezusovo Kri, dasiravno so podobe kruha in vina še ostale. Kolikorkrat tedaj vredno prejmemo ta sv. zakrament, prejmemo samega živega Kristusa, in to ne le kakor kako hrano za telo, temveč kakor živež za našo dušo. Kakor pa se telesna jed zedini in spremeni v našo kri, tako se tudi ta nebeška jed zedini z našo dušo. Perva dobrota, ki nam doteka iz vrednega prejemanja sv. rešnjega Telesa, je tedaj ta,

1. da se z Jezusom natanjko sklenemo in zedinimo.

To nam Zveličar sam kar naravnost pové, on pravi: „Kdor moje meso je, in pije mojo kri, ostane v meni, in jaz v njem.“ In tako tedaj zamore slehern, ki zavžije sv. rešnje Telo, spoznati z aposteljnom, in reči: „Živim, pa ne jaz, ampak Kristus živi v meni.“ Pač srečne se moramo po tem takem imeti, da se Najsvetejši ponižuje tako dalječ, in pride stanovat v nas grešne ljudi! Če je že tistim, ki so gledali njegove čudeže, poslušali njegove božje nauke, rekel, da so srečne njih oči, ki vidijo, srečne njih ušesa, ki slišijo; koliko srečniši smo še le mi, ki Jezusa samega sprejmemo v svoje serce! Veče sreče od te, večega veselje od tega ga pač ne vem na tem svetu. Ali bi torej ne bilo tudi prav in spodobno, da bi hrepeneli prav priserčno po tem, da naj se zedinimo z Jezusom, in tudi iskali s celo dušo to, da se zedinimo? Gotovo je prav in spodobno, da to storimo. Ravno zato moramo pa tudi ravnati po njegovih naukih, živeti po njegovem zgledu.

„Zakaj, ko bi rekli“, pravi sv. Janez, „da imamo zvezo ž njim, in bi hodili po temi, lagali bi se in bi resnice ne bilo v nas.“ Zatoraj moramo pa tudi skrbeti, da mu bomo zmerom bolj dopadali, in se moramo po otročje bati, da se mu ne zamerimo. Kader se oglasi pri nas kak ljubljén prijatelj, o kako skerbni smo, da bi mu napravili kako veselo uro. Ne vstrašimo se ne truda ne stroškov, da bi mu le lepo postregli. Ali mar za Jezusa, svojega Gospoda in Zveličarja, nič več ne bomo storili! Vsega se varujemo in zderžimo, kar bi neprijetno bilo našemu gostu. In to je prav. Zakaj gotovo bi to ne bila prava prijaznost, ko bi prijatelj sicer po prijateljsko pod streho vzeli, v hiši pa bi ga zaničevali, zasramovali, in kmalo spet gonili iz hiše? Tem manj smemo kaj takega storiti svojemu Gospodu in Zveličarju! Zakaj ko bi mu storili kaj takega, primorali bi ga s takim gerdim obnašanjem, da bi nas spet zapustil, se od nas ločil in razvezal zedinjenje, v katerem smo se bili ž njim znašli.

2) Kader prejmemo ta sv. zakrament, prejmemo v njem Jezusa, delivca vseh gnad. Že v zakramentu sv. pokore nam bo zbrisan dolg pregrehe, in ž njim vred odpuščene večne kazni; opravičeni bomo, to je: od greha očiščeni in posvečeni, olepšani s posvečujočo gnado božjo. V sv. Obhajilu pa ne prejmljemo le samo gnade, ampak tudi samega Gospoda življenja in delivca gnade. Ako vredno prejmemo presv. rešnje Telo, ostanemo v gnadi božji, in gnada božja bo še pomnožena v nas. To je druga dobrotá, ki nam jo daje ta sv. zakrament. Zveličar sam pravi: „Kdor mene vživa, živel bo po meni; jaz sem kruh življenja. Kakor mládika sama iz sebe sadu ne rodi, ako se terte ne derži, tako tudi vi ne, če v meni ne ostanete. Kdor pa ostane v meni, in jaz v njem, rodi obilno sadu.“ Kako pa zamoremo obroditi obilno sadu, če Gospodovih zapovedí ne vemo, in nimamo moči, jih spolnovati? Zatorej pride Jezus k nam, kot naša luč in naša moč. Saj je on tista luč, ki je prišla na svet, in razsvitljuje slehernega človeka, in mu daje moč, postati dedič večnega življenja. Kader se Jezus oglasi pri nas, ali mar ne bo pobegnila tema pred to lučjo, in se razgorela luč sv. vere, da bo gorela znotraj v našem sercu in zunaj pred ljudmi, in da z dobrimi deli poveličujemo Očeta nebeškega? Jezus je tudi naša moč. „Kdor je od tega kruha, živel bo vekomaj“, pravi Gospod sam. Če imamo v sebi tistega, kteremu je dana moč v nebesih in na zemlji, ali ne bomo v njem vse zamogli? Ali ne bo njegova moč podpirala našo slabost, da bo tudi naša jed ta, da bomo spolnovali voljo Očeta nebeškega? Le pogledjte na perve kristjane! zakaj so bili oni tako močni v veri, tako sveti v svojem življenju, tako natančni v spolnovanju božjih zapovedí? Zakaj so bile nježne device in rahle žene tako polne modrosti božje pred neverskimi sodniki, tako serčne pod rokami rabeljnovimi, tako vesele v naj strašnejši smerti? Bile so stanovitne „v

lomljenju kruha“, ker so se prav dostikrat živile s kruhom življenja, in v njem dobivale razsvitljenje in moč.

Oh, pristopajte tedaj in radi sprejemajte to oblaživno gnadepolno večerjo! Vaša duša dobiva pri njej gnado čez gnado; uživajte Telo Gospodovo, in vaša vera bo oživila iz nova, rastli bote v spoznanju božjih reči, vaše upanje bo postalo terdneje, vaša ljubezen bolj goreča. Spoznajte svojo slabost in nezmožnost, in uživajte kruh močnih, da bote po svojem Jezusu ostali v dobrem močni, in v njegovi prijaznosti stanovitni. Zakaj „kdor njegovega mesa ne je in ne pije njegove kervi, ne bo imel življenja v sebi.“

3) Pa še drugih gnad in dobrot deli nam presv. rešnje Telo: ker nam bodo tudi a) mali grehi odpuščeni in b) mi bomo pred hudim obvarovani; kajti α) hudo nagajenje se v nas pomanjša in β) naša duša se v dobrem okrepeča.

Kader se Kristus z nami sklene v tem sv. zakramentu, vname se nam v ljubezni naše serce; kjer se pa znajde prava ljubezen, tam ostanemo mi v Bogu in Bog v nas, in naša slabost zmerom bolj pojemlje, moč in svetost naša zmerom bolj narašča. In kader je po takem potu posvečena naša duša, in prebiva Kristus v njej, ali bo mar hudi duh se zamogel tako hitro poverniti vanjo, in si jo v posest vzeti s svojimi deli? O gotovo ne! Zedinjenje z Zveličarjem nam je močna obramba zoper naše dušne sovražnike. To sicer vemo, da naš nasprotnik hodi okrog kakor rujoveč lev, iskaje, koga bi požerl; tudi vemo dobro, da nam hudobni svet vedno nastavlja zanke; ravno tako vemo, da nas vedno zalezuje naše hudo poželjenje; toda Gospod nam daje močno orožje v slavno zmago, — orožje, s katerim je on sam premagal peklensko moč, vkrotil poglavarja tega sveta, ponižal napuh mesa, — daje nam namreč svoje meso in svojo kri, ki ju je daroval v odpusčenje naših grehov.

Z veseljem tedaj vzamimo v roko to orožje, in se krepčajmo s sv. rešnjim Telesom, in ne bo se nam bati, da bi v boju obležali. Jezus nam bo naj terdnejši škit zoper pšice satanove, naj varniša terdnjava zoper napade sveta in naj močnejša obramba zoper hudo poželjeaje serca. V ponižnem zaupanju v Boga bomo zamogli reči z apostelnjom: „Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga ali strah, ali lakota ali nagota, ali nevarnost, ali preganjanje ali meč? Pa v vsem tem bomo zmagali po njem, ki nas je ljubil. Svest sem si, da ne smert, ne življenje, ne sedanje ne prihodno . . . in nobena stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, ktera je v Jezusu Kristusu, Gospodu našem!“

4) Kader prejemljemo sv. rešnje Telo in se sklepamo z Jezusom, spoznavamo se vsi otroke enega Očeta v nebesih, ude enega telesa Kristusovega, ki edino od glave svoje, od Kristusa dobivajo svoje življenje, in kakor so sklenjeni z glavo, Kristusom, so zedinjeni tudi med seboj kot enaki bratje. Po tem takem skleplje

zakrament sv. rešnjega Telesa zedinjenje kristjanov v bratovski ljubezni, kar je spet nova dobrota, ki nam jo deli prejemanje sv. Obhajila. Sv. apostelj govori: „Kruh, ki ga lomimo, ali ni zveza s telesom Kristusovim? Eno telo tedaj, en kruh nas je veliko, ki smo vsi deležni enega kruha.“ Res smo po sv. kerstu stopili in zvezali se v eno sveto družino; pa tukaj pri mizi Gospodovi se skazujemo kot družba Jezusova, ki živi in se razodeva v ljubezni, ponižosti, pokorščini, zvestobi. Tukaj se razkazuje bratovska edinost, enakost in ljubezen v naj večji lepoti. Zakaj pri eni in ravno tisti večerji se snideje bogatini in siromaki, imenitni in priprosti, učeni in neučeni. Revez, ki je danes pri vas ubogajme prosil, bo jutre zraven vas pokleknil k obedu večnega življenja, in kar vi prejmete, prejeme tudi on, prejeme svojega Zveličarja, pravega Boga, pod podobo kruha skritega, on je tam otrok božji, in več tudi vi ne morete biti. Ko bi ga vi prevzetno po strani pogledovali, s tim bi Gospoda samega zaničevali. Kdor se tu spominja besedi Jezusovih: „Karkoli ste storili kateremu naj manjših svojih bratov, ste meni storili“, gotovo njegovo Obhajilo ne bo ostalo brez del ljubezni, kazala se bo keršanska ljubezen, v hiši siromakovi ali pri postelji bolnikovi, dobre dela bomo delali siromakom in bolnikom, — usmiljenje bomo imeli.

Kristjan, ki vé, da je po tem sv. zakramentu brat Gospodov, vé tudi, da mora biti pokoren služabnik in zvest podložnik, ker je tudi Jezus bil pokoren do smerti na križu. Ta skrivnost spočenja tedaj pokorščino in zvestobo do staršev in naprejpostavljenih, pa vnema tudi ljubezen in potrpljenje. Eden prejemlje po njem očetovsko ali materno ljubezen, drugi otročjo ljubezen.

Moč tega sv. zakramenta vtolaži celo in spravlja sovražnike. Kdor hoče pristopiti k tej sv. večerji, mora poprej svojemu sovražniku v bratovsko spravo podati svojo roko rekoč: „Mir bodi s teboj!“ To pozdravljenje je pozdravljenje otrok božjih, ki ga morajo ponavljati za svojim božjim učenikom, ako hočejo vredni postati nebeške jedi. Kdo bi se pač branil spraviti se in v miru pa v ljubezni živeti s svojim bratom, ki ve in veruje, da prejemlje v sv. rešnjem Telesu tistega, ki je na križu umerl za svoje sovražnike? Tako oklepa ta sv. jed z bratovsko ljubeznijo vse, in oživlja to ljubezen v njih srcu.

Pridite in pristopite tedaj k Gospodovi večerji, da se vnema med vami ljubezen bratovska bolj in bolj, in se ljubite s čisto, otročjo ljubeznijo.

5) Sv. rešnje Telo pa ni le samo jed za sedanji čas, ampak sega tudi še v prihodnje življenje. Daje nam namreč upanje in zastavo večnega življenja. Zastava ali porok nam je, da bomo častitljivo vstali od mrtvih in dosegli večno življenje. To je spet ena in sicer poslednja dobrota,

ki nam doteka iz prejemanja sv. Obhajila. Izraelci so jedli mano to je nebeški kruh; pa so pomerli v puščavi in niso vidili obljubljenе dežele. „Vaši očetje so jedli mano v puščavi, in so umerili“, pravi Jezus, „jes pa sem živi kruh, ki sem z nebes prišel. Ako kdo je od tega kruha, živel bo vekomaj!“ Pravi kristjan tedaj ne bo umerl dušne smrti, temveč bo živel pri Bogu vekomaj. In kako bi pač zamogel umreti, kdor se je zedinil z neumerjočim Bogom v zakramentu sv. rešnjega Telesa? Kakor Jezus vedno živi po svojem Očetu, živeli bomo tudi mi večno po Jezusu. Umerje nam tukaj le telo; duša pa gre tje gori v nebo, da bi se z Bogom, svojim stvarnikom, odrešenikom in posvečevalcem sklenila na večne čase. Pa tudi telo ne umerje za zmirom, marveč gre le počivat nekoliko časa v hladno zemljo, enkrat pa bo poveličano vstalo in se za zmirom sklenilo z dušo. V tem upanju nas spet ta sv. zakrament poterduje. Kristus sam nam obeta: „Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.“

Prejemaite tedaj kruh življenja, in se nikar nič več preveč ne bojte časne smrti. Kristus je tudi smert premagal s svojim častitim vstajenjem. Umerli sicer bote, pa kmalo vas bo spet obudil za večnost, in bote na to večno živeli s svojim Bogom, in nikoli več ne umerli.

Sklep.

Ljube duše! kje je še kateri med nami, kateri bi vse te obilne dobrote, ki nam dotekajo iz vrednega prejemanja sv. rešnjega Telesa dobro premišljeval in preserčno ne želel, vredno prejeti ta presv. zakrament? Kristjani, ki tako poredkoma hodijo k sv. Obhajilu, pač ne zapopadejo neskončne ljubezni Jezusove in ne poznajo zaklada velikih gnad, ki je hranjen v sv. rešnjem Telesu. Poglejte! v tem sv. zakramentu se z Jezusom na tanjko sklenemo; — posvečujoča gnada božja se v nas ohrani in pomnoži; — odpuščajo se nam mali grehi; — hudo nagnenje se v nas pomanjša; — naša duša se k dobremu poživi in pokrepča; — zedinimo se kot bratje v Gospodu; — zadobimo zastavo večnega življenja. — O da bi pač vsi od kraja spoznali te preobilne dobrote, pa hiteli in zajemali iz tega zveličanskega studenca! Vesela velika noč se nam bliža; oh oblecimo pravo svatovsko oblačilo in prav pripravljeni na duši in telesu stopimo k božjej mizi. Tako bomo prav obhajali veliko noč in deležni postali velikih gnad in dobrot v našo časno in večno srečo! Amen.

Pridiga za praznik sv. Jožefa.

(Pravičen do Boga — do ljudi; gov. J. T.)

„Jožef je bil pravičen.“ Mat. 1, 19.

Vvod.

Predragi kristjani! Brez števila bratov in sester naših je že doseglo svoj namen, za katerega so stvarjeni od Boga, brez števila bratov in sester naših je dospelo že po stermem in ternjevem potu v večno veselje, v kraljestvo, kjer kraljujejo z Jezusom brez konca. Vsi so prijatelji božji, vsi se radujejo in vživajo veličastvo in slavo, kakoršne mi na zemlji še zapopasti ne moremo; zakaj: Nobeno človeško oko ni vidilo ... pravi sv. apostelj Pavel. Pa izmed vseh svetnikov božjih se nam posebno nasproti blišči veličastvo, v kterega je Jezus povzdignil sv. Jožefa, svojega nekdanjega rednika na zemlji.

Kaj čuda! saj je sv. Jožef že na zemlji k veliki časti in imenitnosti bil izvoljen.

Imenitni so bili preroki, zakaj smeli so po božjem dopuščanju gledati v prihodnost, in oznanovati Odrešenika. Imenitni so bili aposteljni, zakaj vsem narodom so imeli oznanovati nauk Jezusov, in povsod bandero sv. križa razvijati. Imenitni so marterniki, ki so bili za vredne spoznani, za sv. vero Jezusovo prelititi svojo kri in dati svoje življenje.

Vse te pa presega na imenitnosti sv. Jožef. Njemu je Bog izročil naj imenitnišo službo na zemlji, naj bi bil varh in rednik božjega Sina, naj bi bil tolažnik in podpora sv. matere njegove. —

Velika milost je bila za starčka Simeona, da je dočakal prihod Odrešenika, in deteta božjega smel pozdraviti v tempeljno. Velika sreča je bila za sv. aposteljna Janeza, da je pri zadnji večerji smel sloneti na persih Jezusovih, — velika milost je bila za Marijo Magdaleno, da je smela Jezusove noge maziliti, jih močiti s svojimi solzami, jih brisati s svojimi lasmi. Pa večjo milost je prejel sv. Jožef. Njemu je Bog svojega lastnega Sina v naročje položil, on ga je smel pestovati, ga je smel na svoje serce pritiskati, ga je smel poljubovati, ga je smel voditi, ga je smel svojega Sina imenovati. — Kaj čuda pravim, da sv. Jožef tudi v nebesih vživa višo slavo in večjo radost kakor drugi svetniki, in da tudi njegova priprošnja pri Bogu več velja in premore; saj že sv. pismo govori: „Kdor je varh svojega Gospoda, bo poveličan“.

In tega velikega svetnika, dragi moji, častimo mi posebno tudi v tej cerkvi, tega svetnika počastiti in se njegovi priprošnji priporočiti ste tudi vi danes v velikem številu se tukaj zbrali — in prav imate; zakaj sv. Jožef je mogočen v svoji priprošnji in toraj tudi izvoljen patron cele sv. katoliške cerkve.

Pa, ljubi moji! svetnikov prav častiti ne moremo, njih priprošnje vredni nismo, ako jih tudi v življenji ne posnemamo. Res, da nektere svetnike bi bilo težko posnemati v vsem, kar so storili, težko bi bilo vse zapustiti, premoženje, hišo, posestvo in se v puščavo podati in tam spokorno živeti; — težko bi bilo tje iti med divjake daleč v tuje dežele in oznanovati sv. vero; — težko bi bilo hude bolečine in smert prestati za Jezusa in njegovo sv. vero. — Ali glejte, dragi moji! danes vam pred oči postavim svetnika, velikega svetnika, ki je čisto priprosto živel na svetu, bil je reven tesar, ki je s vsakdanjim delom kruh služil sebi in svoji mali družinici. Njega bodeš lahko posaemal, ker smo tudi mi, kar nas je tukaj, veči delj niskega kmečkega stanu.

Kako tedaj posnemati sv. Jožefa?

Malo je videti, kar nam sv. pismo od njega pove, pa ko bi nič drugega ne vedli, kakor to besedico, ki nam jo današnje sv. evangelje od njega pove, bilo bi zadosti.

Jožef je bil pravičen. Ta beseda je imenitnega in globokega pomena; hočemo jo premisljevati in si jo k sercu vzeti. Sv. Jožef je bil pravičen. Pravičen je pa tisti, ki vsakemu daje in stori, kar mu gre, — Bogu in ljudem — in v tej pravičnosti si hočemo sv. Jožefa danes v izgled vzeti. Poslušajte me zvesto; zakaj kar govorim, želim, da bi bilo Bogu in sv. Jožefu v čast, našim dušam pa v zveličanje!

I. del.

Sv. Jožef je bil pravičen mož. Pravičnost je njega povšalala, pravičnost bo zveličala tudi nas.

1. Sv. Jožef je bil pravičen do Boga, on je Bogu dajal, kar mu gre, on je imel pravo pobožnost v svojem sercu, pa je tudi po njej živel.

Prava pobožnost pa tirja, da imamo do Boga vero, upanje in ljubezen, tri božje čednosti. Kdor v Boga in njegove nauke veruje, kdor v njega zaupa in ga ljubi, bolj kakor vse drugo, tisti je v resnici pobožen. In tak je bil sv. Jožef.

Iz njegovih besed vam tega ne morem dokazati, zakaj sv. evangelje nam nikjer ne pove ktero besedo, ki bi jo bil sv. Jožef govoril. Zdi se mi, da sv. Jožef je od mladih nog že svoj jezik malo vadil, pa toliko več svoje roke pri marljivem delu; bil je mož ponižen in pohleven, ki ni rad govoril, pa toliko več je storil.

Tedaj iz njegovega ravnanja spoznajmo čednosti njegovega serca. —

Ko je on spoznal, da njegova nevesta Marija je mati postala, hotel jo je na tihem zapustiti; pa angelj božji se mu v spanju prikaže rekoč: „Jožef, sin Davidov, nikar se ne boj svoje neveste k sebi vzeti.“ „Vstani, vzemi dete in njegovo mater, in beži v Egipt in ostani tam, dokler ti rečem; zakaj Herodež hoče deteta umoriti.“ O to je bilo težavno. Vbogi rokodelce, ki ni imel premoženja drugega, kakor dvoje rok, vboga mati z malim detetom, po noči sta morala mahoma zbežati, po neznanih potih v pujo neznano deželo hiteti, k nevarnikom brez prijateljev in znancev. Pa kaj stori Jožef? Ni prašal angelja: Zakaj in kako, ni mermel in vgovarjal in se mudil, ampak vstal je in je vzel deteta in njega mater in hitel je z njima v Egipt.

Glej kristjan! to je storila njegova trdna vera in zaupanje v Boga. Vedel je, da ima sovražnike, vedel je za nevarnosti na težkem popotovanju, pa vedel je tudi, da Oče v nebesih čuje nad pravičnimi, da jih vodi in varuje tiste, ki v njega zaupajo, — vedel je, da božja previdnost tudi pravičnega vodi. Brez pomislika se je teraj vdal volji božji in se napotil, in popotoval je v sredi nevarnosti brez strahu.

Pa le tisti zamore sredi nevarnosti tako mirno in brezskerbno in zadovoljno živeti, ki živo veruje v božjo vsemogčnost, dobroto, ljubezen in previdnost. Le tisti ne bo omagal v revščini, v nesreči, v bolezni, ki trdno zaupa, da Bog v nebesih skerbi za svoje otroke na zemlji — in da jih tudi takrat ljubi, in takrat naj bolj, kader jih tepe.

Le tisti, ki Boga iz celega serca ljubi, ki mu je popolnoma vdan v čisti ljubezni, le tisti bo svojo voljo Bogu vselej daroval, bo vselej pri vsaki priložnosti le božjo voljo storil — ne pa svoje lastne. —

Pa glejte, dragi moji! ravno tega na svetu zdaj zmanjkuje. Vera v Boga peša, upanja v Boga skoraj ni več, ljubezen do Boga je tako redka! In ravno zato je na svetu tako hudo, zatoraj na zemlji toliko nezadovoljnosti, toliko bridkosti, toliko hudobije, krivice na vse strani, tako da vsak pošten človek tožuje, kako je zdaj hudo, kako vse narobe, kako ni več pravice! —

O ko bi imeli ljudje bolj trdno vero, ne poslušali bi tistih krivih prerokov, ki k njim dohajajo in se jim prilizujejo in jim kvasijo zoper cerkev in duhovnike in zoper svete zakramente in spoved, in da ni sodbe, ni pekla, ampak, ko bi spoznali, da to je v ovčji obleki grabljivi volk, ki hoče vero iztergati iz serca, pokazali bi mu, kje so vrata, če ravno je v gosposki suknji.

In od kod pride to, da je skoraj že večji del ljudi nezadovoljnih s svojim stanom? od kod pride to, da se toliko trudijo in poganjajo le za denar in spet za denar; da za denar, in če tudi

le par krajcarjev dobi, stori vse, naj bo dobro ali hudo, ja naj večo hudobijo. Zato ker ni keršanskega upanja več, ker ljudje le na zemljo mislijo, kakor kert le po zemlji rije, pa malokdaj proti nebesom pogleda, ker ljudje le v posvetnih rečeh iščejo svoje sreče, pa pozabijo, da vse to mine, in da je treba skerbeti, kakor Jezus naroča, za druge zaklade, katerih moli ne snejo in tatovi ne vkra-dejo, ker pozabijo, da je Jezus rekel, da človeku nič ne pomaga, če ravno celi svet pridobi, na duši pa škodo terpi. In od kod je na svetu toliko laži in kletve, toliko goljufije in tatvine, toliko nečistosti in uboja, toliko sovraštva in jeze? — ljubezni do Boga je premalo, zakaj, kdor Boga ljubi, on njegove zapovedi derži.

O dragi moji! če hočemo, da bo na svetu bolje, začnimo po-boljšanje sami pri sebi, prosimo Boga, naj živo vero, terdno upanje in gorečo ljubezen do njega v naše serca vlije, in te čednosti v nas pomnoži — to je prava pobožnost in če bodejo te čednosti krepko živele v naših sencih, kmalo se bo naša pobožnost pokazala tudi v naših delih.

Če na ognišču gori, ogenj ne more skrit ostati, ampak dim, svit in toplota ga zunaj naznanjujejo. Kader bo na ognjišču tvojega serca gorel ogenj prave pobožnosti, gotovo se bo to tudi v tvojem življenju pokazalo. Vera se mora pokazati v djanju, pravi sv. Jakob. Tako je bilo pri sv. Jožefa.

Vse kar je storil, storil je k časti božji, k službi božji. Po-stavo božjo je natanko spolnoval.

Dalječ je imel hoditi iz Nazareta v Jeruzalemsko mesto, kjer so Judje edini tempelj imeli; pa on se ni izgovarjal, se ni obotav-ljal, tako dalječ v cerkev hoditi, ni zamudil službe božje; redno in vestno jo je obiskoval, tako da sv. evangelje, ko pripoveduje, da sta Jožef in Marija z 12letnim Jezusom šla k velikonočnim praz-nikom v tempelj, pristavlja besedo: „kakor po navadi.“

In ne samo on je z gorečnostjo obiskaval službo božjo, vzel je tudi deteta seboj in Marijo svojo breznadežno zaročnico, čeravno oba nista bila dolžna, vselej tako daleč romati.

Sv. Jožef je bil rokodellec, reven tesar, ki je s terdim delom si služil svoj vsakdanji kruh in z de'om redil deteta božjega in mater njegovo; pa če ravno reven tako, da v Betlehem še preno-čišča ni dobil, in je moral zunaj mesta v podzemeljski votlini prenočiti, vendar praznike Gospodove ni delal, se ni bal, da bi še bolj vbožal če tisti dan ne dela, o katerem je Bog rekel: „posvečuj praznik.“

Učimo se tukaj vsi od sv. Jožefa, učite se posebno vi hišni očetje in gospodarji, pa vsi, ki od dela svojih rok živite, učite se od njega praznovati Gospodove dni, nedelje in praznike. Posvečujte jih s tim, da opustite takrat vsako težko delo, naj že bo kterokoli rokodeljstvo ali delo na polji ali težka vožnja na cesti. „Šest dni delaj, je zapovedal Bog in opravi svoje delo, sedmi dan pa naj ti

bo svet, takrat ne delaj ne ti, ne tvoja žena, ne tvoj sin, ne hči, ne blavec, ne tujec, ki je pod tvojo streho, ne tvoja živina“, to je Bog rekel. Ti pa ne reci: ja si moram kaj zaslužiti. Kar si z delom v nedeljo zaslužiš, je krivičen zaslužek, zakaj Bogu si dan vkradel, ne vtakni tistega denarja v žep, en krivičen vinar sto pravičnih sne; nedeljsko delo nikoli teka nima; zato pa vidimo, da, bolj ko se ljudje trudijo in pol ja celo nedeljo delajo, manj imajo; zakaj kako bi Bog tam svoj blagoslov dal, kjer se skruhi njegov sv. dan.

Posvečujte pa dan Gospodov tudi s tem, da vestno obiskujete božjo službo. Ne izgovarjaj se, da ti je daleč, da je slabo vreme; glej, ti nimaš tako daleč v tempelj božji, kakor sv. Jožef, v sredi med nami ima Bog svojo hišo, kjer naj ga molimo in hvalimo. Glejte, malo tirja Bog od nas, vsako nedeljo in praznik, pridi za eno uro tu sem, in moli svojega Boga, potoži mu svoje težave, prosi ga za vse potrebno, zahvali se mu za vse prejetu. Enu uro samo, ali je to veliko? Pa vsaj tiste ure mu ne prikradi, da ti tudi Bog prikradil ne bo dobrot svojih, ki ti jih ni dolžen dati.

In ko prideš v cerkev k božji službi, pripelji tudi ti seboj svojo ženo in svoje otroke, da se bote vsi tukaj navzeli duha božjega, duha pobožnosti, in v tistem svetem duhu tudi doma se ravnali. Zakaj ne samo v cerkvi in v nedeljo je treba svojo pobožnost in vero v djanji kazati, ampak tudi doma in vsak dan.

Sv. Jožef je bil pravičen, pobožen; pobožen človek pa ne more ne vstati, ne h kosilu se vsesti, ne k delu se pripraviti, ne k pokoju se vleči, — na svojega Boga pa bi ne zmislil, se njemu ne zahvalil in ga ne prosil! In tako je bilo tam v mali, revni hišici v Nazaretu. O to je bila sv. družina, ktero je varoval sv. Jožef; on sam pravičen in svet, Marija, njegova žena, naj čistejša duša, in med njima Jezus, Sin božji. O takrat so bile nebesa na zemlji, hiša božja je bila takrat tam v Nazaretu v hiši ubozega tesarja.

O očetje in matere, pogledjte v duhu v tisto tiho hišico, pogledjte na sveto družino, in učite se od njega domače pobožnosti — podučujte in poterjajte svoje otroke, in eden drugega v sv. veri, učite jih Boga spoznavati in mu služiti. Učite posebno svoje otroke moliti, moliti pobožno, moliti pogosto. Naj otroci od vas nikoli ne slišijo, naj pri vas nikdar ne vidijo kaj grešnega! Učite jih moliti, in otroci vaši bodo molili za Vas; če jih kleti učite, kleti vas bodo. Blagor tisti hiši, v kateri se večkrat sv. roženkranc sliši, kakor ktetev, v kateri je ljubezen in edinost, mir in pohlevnost doma, v kateri ni prepira in jeze, blagor tisti hiši, tam stanuje Jezus v njej, kakor pri sv. Jožefu; zakaj on sam pravi: „Kjer so dva ali tri v mojem imenu zbrani, tam sem jes v sredi med njimi.“

Tako dragi moji, imejmo pravo pobožnost, vero, upanje in ljubezen do Boga v srcu, kažimo jih v djanju in mi bomo, kakor sv. Jožef, pravični do Boga.

II. del.

Vendar, dragi moji! Če Bogu daš, kar je božjega, še nisi popolnoma pravičen, ti moraš tudi svojemu bližnjemu dajati, kar je njegovega. Saj Jezus uči, da ste dve zapovedi ljubezni: „Ljubi gospoda . . . druga pa je tej enaka. Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.“

Sv. Jožef je bil pravičen — on je bil pravičen tudi do ljudi. Učimo se v kratkem še to od njega!

a) On je bil pravičen do svoje gosposke duhovne.

Redno je prihajal k službi božji, je prihajal k nauku v shodnici domačega mesta, če ravno popolnoma vbog, vendar je odrajava davek pri tempelju, prinašal predpisane daritve.

Pokoren je bil tudi gosposki posvetni. Rimski cesar Avgust je vzkazal, naj se poda vsak mož v mesto, kjer so stanovali njegovi predstarši, in da popisati sebe in svojo družino. Jožef koj vboga, težko je bilo zavoljo te malenkosti daljno pot nastopiti, težko, Marijo samo pustiti, ker je Marija blizu poroda bila. Ali on jo rajši seboj vzame, kakor da bi gosposki pokoren ne bil.

Dragi moj kristjan! Pokoren bodi tudi ti gosposki svoji, duhovni in posvetni gosposki, zakaj vsaka gosposka je od Boga postavljena, pravi sv. Pavel. Ako se ti pa včasih težavno zdi, odrajavati jej, kar tirja, pomisli, da je Jezus rekel: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega.“ In ako bi se ti kdaj zdelo, da se ti pri gosposki krivica godi, poterpi in prenašaj in ostani pokoren in pomisli, da je tudi Jezus, tvoj božji Odrešenik, stal pred krivičnim sodnikom in se podvergel njegovi sodbi.

b) Sv. Jožef je bil pravičen do svoje deviške žene Marije.

Odkar je zvedel po angelju, da Marija, če ravno je mati postala, je vendar ostala brezmadežna devica, ker to, kar je v njej rojeno, je od sv. Duha, od tistega trenutka je ni več zapustil, v čisti, deviški žlahni ljubezni je bil z njo sklenjen, v prijetnih pa tudi v britkih urah svojega življenja, za njo je delal, za njo se trudil, za njo terpel.

O keršanski zakonski! Če ste s čistim in dobrim namenom, ne pa s grehom začeli svoj zakonski stan, ali pa tudi z ravno tako dobrim in zlahtnim namenom in v keršanskem duhu živite v tem stanu? O ko bi vi pravični bili do eden drugzega, vaš stan bi bil podoben paradižu; ko bi bili pravični do eden drugzega, nikdar bi ne bilo prepira in krega, ali še kaj hujšega, nikdar kletve in očitjanja, nikdar oštevanja, in grenkih, žaljivih, zbadljivih besed, nikdar bi se ne pozabila sv. prisega, ki se je pri altarju storila. Pa žali bog — to vse se godi, in zakonski stan je tolikim že pekel na svetu; pravičnosti manjka, ki bi jih učila eden drugemu prizanašati, eden drugzega slabosti prenašati.

c) Ko je dete Jezus rojeno bilo, od zdaj mu je sv. Jožef naj-skerbniši varh, naj skerbniši rednik in naj ljubeznivši oče bil. Z ginjenjim srcem ga je vzel v naročje, s solznimi očmi — od veselja solznimi, ga je pestoval — o saj je pa tudi naj večji dar ne-beški — Odrašenika vseh ljudi na rokah imel in zdaj je skerbni za dva — za Jezusa in Marijo, oba sta bila njegovemu srcu pre-draga. Zdaj mu nobeno delo ni bilo pretežavno, nobena pot pre-sitna, nobeno terpljenje preveliko, saj je imel Sina božjega rediti, njega življenje ohraniti, ga v nevarnostih varovati.

Keršanski starši! še enkrat se k vam obrnem! Tudi vam je Bog izročil dragi zaklad, to so vaši otroci. Bog vam jih je izročil, naj bi jih izredili za Boga, za nebesa. Ne pozabite toraj, da niste samo dolžni skerbeti, da otrok vaš ima jesti in piti in potrebne obleke, ampak da ste še veliko bolj dolžni, skerbeti za dušo in serce njegovo, skerbeti, da se serce požlahni in žlahtno ostane, in to se zgodi s tim, da otroka lepo podučujete, mu lep izgled dajete in zanj goreče molite. Varujte otroke, da se od drugih ljudi kaj hudobnega ne naučijo, saj tudi mlado drevesce po zimi skerbno s slamo ovijete, da ga mráz ne pokonča; ne pustite jih v slabe tovaršije, in če se vam otrok v take družbe zgubi, pojdite ga iskat, z večjo žalostjo kakor Jožef božjega deteta, ko je v Jeruzalem za-ostalo. Zabranite jim grešna znanja, zaveze in shode; boljše bi bilo v tujo deželo ž njimi bežati, kakor Jožef z Jezusom pred gro-zovitim kraljem. Bodite tedaj pravični do svojih otrok, dajte jim kar ste jim dolžni! Gorje pa zanikernim staršem, ki skerbijo svojim otrokom za telo ali še za tisto ne, dušo pa čisto zanemarijo. Otroci jim bodo zrasli soseski v nadlogo, fari v sramoto, starišem samim pa v šibo, s katero jih bo Bog v starosti tepel, duše njihove pa bo Bog iz vaših rok tirjal na sodbi.

d) Še nekaj omenim. Da bo pravičnost naša popolnoma, bodimo pravični tudi do drugih ljudi.

Bodi, kristjan moj, kdorkoli si, svojim prijateljom zvest, od-kritosrčen ne hinavsk prijatelj, sosedom ljubezniv, miroljuben, po-strežljiv sosed, vsakemu drugemu pa dober in prijazen in zapiši si globoko v serce zlate besede Jezusove: karkoli hočeš, da bi drugi tebi ne storili, tudi ti drugim nikdar ne stori. Če boš to vselej spolnoval, gotovo boš pravičen do vsakega.

Sklep.

In zdaj se še enkrat k sv. Jožefu vernimo! Ubožen rokodellec je bil, pa zadovoljen v svojem stanu, in pravičen do Boga in do ljudi. Davno je že umerl, srečno umerl v naročji Jezusa in Marije; kar je terpel, davno je že prestano, in davno že se je preselil k Tistemu, katerega je v mladosti varoval.

Zdaj ni več vbog tesar, ni več ponižen prebivalec malega mesta Nazareta, zdaj je mestjan nebeškega Jeruzalema, povišan kakor rednik nebeškega kralja Jezusa, ženin nebeške kraljice Marije. — Pravični bodimo tudi mi do Boga, da pravo pobožnost imamo v sercu, vero, upanje in ljubezen, pa jih tudi kažimo v življenji; pravični bodimo do vseh ljudi, dajmo in storimo vsakemu, kar mu gre, kar smo mu dolžni dati in storiti, in blagor nam; sv. Jožef, izgled pravičnosti, bo tudi rad naš varh in naš priprošnik v življenji in smerti. Amen.

Pridiga za V. postno nedeljo.

(Zadostilo; gov. S. G.)

„Judi so pobirali kamenje, da bi metali na Jezusa, pa se je skril, in odšel iz tempeljna.“ Jan. 8, 59.

Vvod.

1. Menda bi se kdo znal pohujšati nad današnjim evangelijem, ker ste tolikokrat slišali besedo in ime hudobnega duha ali satana, kakor da bi se kleti učili, vendar pa nam kaže gerdo nehvaležnost judovskega ljudstva, ki je neštevilne dobrote sprejemalo od Jezusa: za vse to ga nehvaležno zaničuje, obrekuje, in onečastuje; kajti pravi, da ima hudega duha v sebi. Jezus vsak den v tempeljnu uči nebeške nauke, radi ga poslušajo; ozdravljal je bolnike, vse za njim tišči; oživiljal je merliče, vse ga občuduje. Le hudobni farizeji in hinavski pismarji in drugi zaslepljeni grešniki ga zasramujejo, za njega ne marajo. Ko ga pa greha prepričati ne morejo, in za večnega Boga spoznati nočejo, tedaj so Judje pobirali kamenje, da bi metali na Jezusa, on pa se je skril, in odšel iz tempeljna.

2. Pa glejte, kristjani, to je pa le naša podoba, ki smo Bogu nehvaležni, ki na Jezusa, Zveličarja svojega, mečemo terdo kamenje gerde nehvaležnosti. Neštevilne so dobrote, ktere vsak den sprejemljemo iz božjih rok, pa na Boga gosto pozabljam. Nepopisljive so muke, ktere je Jezus, Sin božji, za naše odrešenje preterpel; neizrečena je milost nebeška, ko nam Jezus razlagati daje svoje božje nauke, uživati dopušča svoje lastne Telo in rešno Kri, in ko nam naše grehe zbrisava v zakramentu sv. pokore. Pa za vse te dobrote smo ljubemu Jezusu le prepogosto nehvaležni, in namесто da bi svoje grehe obžalovali, za nje zadostovali vse svoje žive dni, opuščamo spokorna dela, se kmalo zopet v greh povernemo, Jezusa iz serca našega preženemo. Jezus spet od nas zbeži in se

nam za večno skrije, da se po vsi pravici tudi nam reči sme, kar sv. evangelije o nehvaležnih judih govori: „judi so pobirali kamenje, da bi metali na Jezusa, pa se je skril, in odišel iz tempelja.“

3. Žalostno je, kader solnce mernke, ali nam dolgo svojega zlatega lica ne pokaže. Še žalostnejše se mi dozdeva danes tukaj po cerkvi, ko so križi zakriti in zavešeni, da še keršansko goreče serce ne more, in ne sme več gledati milega obličja križanega Jezusa, ki nam daje veselje v britkosti in tolažilo v nadlogah. Se vse žalostnejše pa bi bilo za nas, ako bi se nam Jezus skril ob naši smertni uri, ako bi nam na sodbi ne dal gledati svojega milega obličja, temuč se od nas obrnil, govoreč: „Poberite se od mene, prekletniki, v večni ogenj, ki je pripravljen satanu in njegovim angeljem.“ Jezus pa bi se nam tedaj skril, bi nas zavergel, ako zdaj kamenje nehvaležnosti na Jezusa mečemo, ako se ne spokorimo. Treba je tedaj greh zapustiti, se ga čisto in zgrevano spovedati, treba je sprejeti Jezusa v svetem obhajilu, in ga vedno v sercu ohraniti, za storjene grehe pa moramo zadostovati in zmiraj spokorno živeti. Tedaj bo Jezus vedno pri nas prebival, nam gledati dal svoj premili obraz v življenju, smerti in vso večnost. Naj bi se nam Jezus nikoli več ne skril in naj bi mi vsi vedno za svoje stare grehe pokoro delali ali zadostovali, želim vam danes govoriti o zadostilu, in hočem pokazati, z akaj da mora grešnik tudi po spovedi in sv. obhajilu vedno zadostovati ali pokoro delati, dokler živi.

Kdor je iz Boga, posluša božjo besedo, pravi Kristus; poslušajte jo torej pazljivo, da boste vedno za svoje grehe zadostovali, naj se vam ljubi Jezus nikoli več ne skrije!

Razlaga.

Jezus je terpel na svojem telesu obilno vdarcev, ker od podplatev do temena ni bilo zdrave kože na njem, kri in rana je pokrivala vse njegovo telo; mnogo je terpel na svoji duši, velike žalosti in britkosti, da sam pravi: „Žalostna je duša moja do smerti“; obilno je terpel naš božji Zveličar tudi na svoji časti, ko so ga zaničevali, zasramovali in celo kamenje za njim metali. To obilno Jezusovo odrešenje in terpljenje ima pred nebeškim Očetom neskončno veljavo in vrednost, da je zaračunjeno za vse ljudi in ves svet, kakor nam to neskončno vrednost terpljenja Jezusovega prelepo popisuje sv. apostelj Pavel v današnjem listu, kakor ste slišali, govoreč: „Kristus, kakor nadduhovnik bodočih dobrot, prišel je skoz veči in popolnejši šotor nerokodelni, to je, ne tega vstvarjenja; tudi ne s kozličjo ali telečjo kervjo, temuč je z lastno kervjo enkrat v presvetišče šel, in večno odrešenje znašel. Ker, ako kri kozličev in juncev, in pepel telični potrošen oskrunjenec posvečuje v telesno očiščenje, kolikor bolj bo kri Kristusa, ki se je po sv.

Duhu neomadežan Bogu daroval, našo vest očistila mertvih del za službo živemu Bogu. In zato je srednik nove zaveze, da po smerti obljubo odpuščenja tistih pregreh, ki so bile pod prejšnjo zavezo, sprejmejo, kateri so poklicanci večne dedovine." Akoravno pa je Jezusova križna daritev tolike vrednosti, da je zadostna za vse grešnike od Adama do zadnjega človeka, ki bo na zemlji živel; akoravno je Jezus toliko za nas preterpel: vendar moramo tudi mi delati pokoro, in za storjene in odpuščene grehe zadostovati, in sicer prvič zato:

1. da se Jezusovega odrešenja vdeležimo. Grešnik je najbolj podoben bolniku. Kaj pa revež bolj poželjuje na bolestni postelji kakor ljubega zdravja! Zato si išče razumne in učene zdravnike, ki bi mu vedli napisati uspešnih zdravil. Bolnik poišče zadnji krajcer, pošlje po zdravilo, in ga po naročbi zvesto rabi, naj bi vendar ljubo zdravje se mu povernilo. Nikako pa bi ne ozdravel, če bi tudi naj boljše zdravilo pri postelji imel in ga gledal, ako ga ne bi rabil. Tako je ljubi Jezus nam dušnim bolnikom pripravil lekarnico in vračilo v svojih presvetih kervavih ranah. Ako pa ozdraveti hočemo, moramo si v Jezusove kervaveče rane hoditi po zdravilo, moramo se Jezusovega odrešenja vdeležiti; le, če to storimo, in se v pobožnem ali spokornem življenju za Jezusom potrudimo, najdemo nebeško zdravilo, in dobimo popolno dušno zdravje. Kdor pa bi se s svojim lastnim trudom ali zadostovalno spokornostjo Jezusu ne približeval, ali se njegovega terpljenja in odrešenja ne vdeleževal, bil bi pri vsem terpljenju križanega Jezusa še vendar pogubljen. Zato nam Jezus govori: „Ako spokornosti nimate, bodete vsi enako pogubljeni.“ Ker grešnik brez lastne spokornosti ali zadostovanja se Jezusu na križu visečemu posmehuje, zaničuje njegovo presveto rešnjo Kri, nič ne čisla njegovega prebitkega terpljenja in strašne smerti; podoben je Judom, ki so za Jezusom kamenje metali. Mi grešniki torej sami moramo pokoro si nalagati, naloženo zvesto opravljati, z Jezusom delati in terpeti, da se v njegovih bolečih ranah po ostri spokornosti in resničnem zadostevanju ozdravimo in očistimo dušne rane, ktere nam je greh bil vrezal. V Jezusovih ranah je naše zdravilo. Tako že prerok Izaija v duhu gleda terpečega Odrešenika, in vidi v njegovih ranah zdravilo za vse ljudi, ako se le njegovega odrešenja tudi vdeležiti hočejo. Prerok govori: „Kdo veruje govoru našemu? in roka Gospodova, komu je razodeta? In vshaja — Zveličar — kakor mladika pred njim, in kakor koren iz zemlje zasušene; ni lepote ne krasote, vidili smo ga, pa ni bilo pogleda, in nismo poželeli njega, zaničevanega in poslednega možev, moža bolečine, čutečega bolezen, in kakor zakrit obraz njegov in zaničevan, zato ga ne čislamo. Resnično boleznini naše, in žalosti naše on nosi, in mi smo ga cenili kakor gobovega in vdarjenega od Boga in ponižanega. On pa je ranjen zavoljo naših hudobij, potert je zavoljo pregreh naših: zadostilo mira

našega je na njem, in v njegovih modrinah smo ozdravljeni.“ Zadostilo in zagotovilo našega mira z Bogom je na Jezusu križanem, in v njegovih ranah naše dušno zdravilo, ako le marljivo, verno in veselo si ga zajemat hodimo. Da nam torej Jezusovo terpljenje hasni, da se njegovega odrešenja vdeležimo, treba je, da k Jezusu prihajamo, in po njegovem zgledu spokorno živimo. Zato nam mili Jezus svoj križ večkrat ponuja, govoreč: „Ako mene kdo hoče nasledovati, zatajaj samega sebe, in sprejmi križ svoj, in nasleduj mene.“ Brez spokornega življenja, brez zatajevanja in zadostovanja bi nam celo Jezusovo neskončno terpljenje nič ne hasnilo, pa tudi njegova bridka smert brez našega zadostovanja ne zveličala. Le ako svoje trude, terpljenja in zadostila z Jezusovim terpljenjem združimo, tedaj so nam zveličavni. Zato nas dobrotljivi Jezus tako ljubeznivo k sebi pod svoj križ vabi, govoreč: „Prihajajte k meni vsi, ki se trudite, in ste obteženi, in jaz vas okrepčam. Vzemite moj jarem na se, in učite se od mene, ker sem ponižen in krotkega srca, in najdete mir dušam svojim. Moj jarem je namreč sladek, in moje breme lahko.“ Zakaj bi nas Jezus spodbujal, in priganjal k spokornosti in zatajevanju samega sebe, ako bi nas brez našega zadostovanja njegovo terpljenje zveličalo? Ravno s takim vabilom in opominom spokornosti in ostrega zadostovanja nas Jezus sam uči, da moramo sami sebe križati, svoje grešne nagone zatirati, storjene grehe pokoriti s postom, molitvijo, miloščino, bednjem in drugimi zadostili; moramo sladek jarem pobožnega življenja na svoje rame zadeti, in breme lastnega premaganja voljno za Jezusom nositi, da najdemo sladki dušni mir, kterega nam je greh bil pregnal, in da dobimo večno veselje nebeško. Zato tedaj nam sv. katoliška cerkev daje vedno, posebno pa zdaj v postnem času obilno priložnosti, za naše grehe pokoriti se in zadostovati, naj bi se vdeležili Jezusovega bridkega terpljenja; pa nam ostro zadostilo priporoča, in nalaga tudi zato

2. da bi si časne kazni odslužili. Ako vredno sprejmemo zakrament svete pokore, se čisto in zgrevano spovemo, dobimo odpusčenje grehov pri Bogu, kakor Jezus sam uči, svetemu Petru apostelju govoreč: „Karkoli razvežeš na zemlji, razvezano bo tudi v nebesih.“ Z dolgom in grehom vred nani Bog odpusti po čisti spovedi tudi večne kazni, ktere bi morali v peklu terpeti. Ostanejo nam pa še časne ali manjše kazni, ktere bi morali v vicah terpeti, ali pa na tem svetu se odsluževati. Verska resnica, katero nam je sv. Duh razodel, nas uči, da Bog zgrevanim grešnikom odpusti ves dolg, kakor tudi vse večne kazni, da mu še pa priderži časne kazni, ktere si moramo odsluževati. Našim prvim staršem je Bog zavoljo resničnega obžalovanja odpustil greh in večno kazen, da jih vekomaj zaverigel ni, kakor pa hudobne angelje: vendar pa ju zadene časna kazen za vse njune žive dni: morala sta iz raja iti, težko delati, bolna biti, umreti. Izraelcem

je Bog na Mojzesovo priprošnje odpustil njihovo veliko pregreho mermranja in punta zoper Boga, pa za kazen niso smeli vnti v obljubljeni deželo: v puščavi so morali pomikavati se, in do poslednjega pomreti. Še le njihovi potomci so šli v sveto deželo. Celo Mojzes, pobožen mož in poseben služabnik božji, ki je pa nekoliko dvomil, da bi na vdarec in prvo besedo iz pečine studenčica privrela, je bil začasno kaznovan, ko mu je že Bog bil greh in razžalitev odpustil. Od daleč mu Bog pokaže obljubljeni deželo, pa v njo stopiti ni smel. Prešestnemu kralju Davidu, ki je svoj gerdi greh noč in dan objokoval in obžaloval, je prerok Natan v božjem imenu napovedal, da mu je Bog greh odpustil, kazni pa za greh mu ostane; prešestnostni sin mu bode umerl. — Ravno tako nas tudi Jezus uči, da po zbrisani večni kazni in po odpuščenem grehu nam še ostanejo časne kazni, ktere si v spokornem in zadostovalnem življenju odsluževati moramo. Desni razbojnik prosi Jezusa za odpuščenje grehov, ker je spoznal, da je pravi Sin božji. Jezus mu vse hudobije odvrže in kazni pekla zbriše, govoreč: „Resnično ti povem, še danes boš z menoj v raju.“ Pa časne kazni križanja ga Jezus rešil ni, akoravno ga je razbojnik prosil: „Ako si Kristus, reši sebe samega in naju.“ Za časne kazni je moral razbojnik na križu viseč pokoro delati, zadostovati v grozovitni nadlogi in strašni smerti, ko so mu kosti polomili, in ga umorili! Tako tudi nam Bog grehe zbriše, odpusti večne kazni pekla, nebeški raj odpira; vendar pa nam nalaga za pokoro in v zadostovanje premnoge nadloge, bolezni in celo smert, da bi vse to voljno terpeli, jezi božji zadostovali, in dobili nekdanj svetl raj. Apostelj Peter je bil Jezusa trikrat zatajil; ko svojo pregreho spozna, jo bridko objokuje, in Jezus mu greh odpusti. Vendar pa je moral za svojo trojno zatajitev opravljati trojno težko zadostilo: ko ga je Jezus trikrat vpričo vseh apostelnov vprašal: „Simon Janezov, ali me ljubiš več ko ti?“ Peter se je spomnil svojih grehov in za njihovo zadostovanje, milo in krotko reče: „Pač, Gospod, ti veš, da te ljubim.“ Bog nam grehe in večne kazni zbriše, osramotenje nam pa pusti in za pokoro nalaga, ako ga voljno prenašamo, odslužimo si večne kazni. Očitni grešniki in razuzdanci še po dobri spovedi ostaja osramotba pred ljudmi, da si kazni odslužuje in pred Bogom in ljudmi zadostuje. Sv. Avguštin pravi: „Grešniki pohujšujejo z razuzdanim življenjem bližnike, in cerkev božjo žalijo. Zato ni zadosti, da bi na skrivnem samo v sercu pokoro delali, opravljati morajo zunanja spokorila in zadostila, da pohujšancem lepe zglede dajejo, jih za pobožnost in čednost vzbujajo, da potolažijo in pomirijo cerkev, v kteri so dobili odpuščenje grehov.“ Nekega mladenča, mertvudnika, so pred Jezusa bili prinesli, proseči, naj ga ozdravi. Jezus ga zagleda, se mu zasmili, zato mu reče: „Zaupaj sin, odpuščeni so ti tvoji grebi.“ Naj bi pa za svoje grehe zadostoval, in si časne kazni odslužil, naloži mu Jezus pokoro, govoreč: „Vstani, vzemi svojo

posteljo, in idi na svoj dom.“ Posteljo, ki je mladenču menda prej služila v mehkužnost in razuzdanost, mora zdaj na rame vzeti, in jo nesti domu, da je tako za odpuščene grehe zadostoval. Mladeneč, ki je ležal ne samo v telesni, temuč tudi v dušni bolezni, moral je vstati, goreče Bogu služiti, da si je časne kazni pri Bogu zbrisal. Mladeneč, ki prej doma ostajati, in spati ni mogel, ki je zahajal po grešnih stezah, dokler je namreč bil zdrav, moral je iti na svoj dom, in doma lepo pošteno živeti, da si je s spokornim življenjem po odpuščenih grehih odsluževal časne kazni. Mladina, ali vidiš tukaj svojo podobo? Ti prideš bolen, prideš ranjena k spovedniku, ki ti v Jezusovem imenu grehe odvežejo, pa ti naložijo tvojo grešno postelj odnesti, zavreči; ti zapovejo vstati iz greha in mlačnosti; ti velijo hoditi na svoj dom, ne pa v pregrešno tovaršijo, kjer se pijančuje, nedolžnost mori in zapravlja. Zadostovati moraš za svoje grehe, spokorna dela opravljati, da si časne kazni odslužiš, ako nočeš v vicah za-nje terpeti! Grešnica Magdalena se je k Jezusovim nogam priokala, ker se je pogubljenja zbala, ker so jo grehi težili in peklo jo je, da je ljubeznjivega Boga mnoga leta zaničevala, in v razuzdanosti žalostila. Jezus vidi njeno skrušeno serce, in jej reče: „Odpuščeni so tebi grehi.“ Od tiste dobe je Magdalena posebno ostro in spokorno živela. Vso posvetnost in zemeljske skerbi je opustila. Jezusove nauke je poslušala, premišljevala, po njih živela, da je za svoje poprejšne zmote in pohujšave zadostovala. In Jezus pravi: „Marija Magdalena si je zvolila najboljši delež, kateri jej ne bo vzet.“ Ako bi tudi mi iz lastnih Jezusovih ust čuli in dobili odvezo svojih grehov, vendar bi morali tudi mi vse svoje žive dni pokoro delati, za grehe svoje zadostovati, da si časne kazni vic že tukaj odslužimo, in najboljši delež nebeškega veselja zvolimo in zagotovimo. Kdo bi torej od spovednika naložene pokore rad ne sprejemal, veselo in zvesto ne opravljal, kakor malo zadostilo za odpuščene grehe? Kdo bi se še zogibal spokornega pobožnega življenja, ki nam pa zbrise zaslužene kazni in serd božji popolno pomiri? Zadostujmo torej radi z dobrimi deli ostre spokornosti, da se Jezusovega odrešenja popolno vdeležimo, časne kazni odslužimo; pa tudi zato moramo zadostovati, da se:

3. zopet v greh ne povernemo. Ozdravljenec še dolgo časa potrebuje lahke hrane in nekoliko zdravila, da si je smertne nevarnosti otet, sicer se hitro poverne v staro bolezen, ki še le najhujša postane, ko se mu povrača. Tako je tudi z grešnikom. Lahko se povernemo v stare grehe kmalo po spovedi; hitro nas prevzamejo stare slabosti, in postanemo judom enaki, ki so svojega dobrotnika in zveličarja zaničevali, kamenje pobirali in na Jezusa metali: ako pokore si ne nalagamo, in za svoje grehe ne zadostujemo. Le ostro spokorno in zadostovalno življenje po vredni spovedi nas obvaruje in brani, da se ne povernemo v stare pregrešnosti. Zato je spovednikom zapovedano, spovedencu po kratkem opominu

ali svaritvi pri spovedi naložiti primerno pokoro, katero je grešnik pred Bogom dolžen sprejeti in zvesto opravljati, ker mu služi kakor zdravilo, branilo, da se v stare grehe zopet ne pogrezne. Vendar pa so ta spokorna dela pičila v razmeri naših hudobij, zato si mora vsak človek spokornosti ali zadostilo nalagati in opravljati, da ne postane zopet stari grešnik, ali še hujši. Ako ti spovednik naložijo zadostilo, od prve spovedi do druge moliti vsak den enkrat Češče-no Marijo, in to zadostilo zvesto opravljaj vsak den, tedaj svoje pri spovedi storjene sklepe ponavljaš in poterduješ vsak den; tvoji sklepi ostanejo čversti in močni celi mesec, in skušnjave te pre-magale niso, — ako si požrešnik za pokoro naloži, vsak petek zder-žavati se vina za vse svoje žive dni, tedaj vsak petek svoje sklepe ponavlja, in se obvaruje, da se ne poverne v svoje poprejšno pijan-čevanje, — ako bi si razuzdanka za svoje neštevilne grehe za celo življenje naložila zadostilo: vsako soboto zmoliti del roženkranca, bi se pri tej molitvi vselej spominjala svojega dobrega sklepa, bi ga vselej ponavljala, in noben zapeljivec bi je več ne premotil, — in ako bi spokorjen mlačnež ali nevernež si naložil zadostilo: za vse svoje žive dni sprejemati pogosto sv. obhajilo in marljivo obi-skavati službo božjo, bi pač vsako nedeljo in praznik svoj sklep ponavljal, v vsakem sv. obhajilu ga oživiljal, in gotovo bi ga hu-dobni duh nikoli več ne vlovil v svoje mreže mlačnosti ali nevere, — kdor za svoje stare grehe vedno dobro zadostuje, v nove hudobije se pogreznil ne bo. Nek razuzdan mladenec je nekdaš šel k spovedi k sv. Filipu Neriju. Za pokoro in zadostilo je dobil nalogo: vsak den sedemkrat zmoliti: Salve Regina, Češčena si Kraljica, in sedem-krat zemljo poljubiti, in zgovarjati besede: „Lehko bi se zgodilo, da kmalo umerjem.“ Mladeneč to zvesto opravlja; začne pobožno živeti, dočaka še štirinajst let v tej spokornosti, in umerje kakor svetnik. Tako tudi tebe kristjan, in nas vse vedna pokora in stanovitno zadostovanje greha rešiti, in pogubljenja obvarovati zamore, drugače nas pa satan zopet v svojo zanjko dobi.

Sklep.

Včera smo obhajali god po Slovenskem dobro znane in slo-veče svetnice sv. Jederti device. Rojena na Francoskem, pa je tudi v naše kraje prislovela po svoji ostri spokornosti, deviški čistosti in angeljski svetosti. V sveti veri dobro podučena je že kakor dva-najstletna deklica lepo Bogu služila v ponižnosti in goreči molitvi. Posvetnih veselie in zakonskega življenja se je zcgibala, ker se je bila zaročila z nebeskim ženinom Jezusom. Šla je v samostan, da je v pobožnosti svet ne bi pačil. Ostro se posti, obilno pa moli po dne in po noči, svoje poželenje kroti, in zatajuje svoje serce. Sv. pismo marljivo prebira, se ga uči, in tovaršicam razlaga. Nikdar ni bila brez dušnega in telesnega dela. Ko je pa po preostri spo-

kornosti in obilnem zadostovanju opešala, zvoli si mirno celico in se več let skerbno pripravlja za srečno smert. Še obilnejše moli, kolikor mogoče se še posti, posebno goreče pa je sprejemala sv. obhajilo. Ko pa njena zadnja ura pride, oklene se svetega križa, in tako z Jezusom sklenjena svoje deviško dušo tri in trideset let stara nebeškemu sodniku izroči. Ker je opravljala ostro pokoro, in vedno zadostilo veršila, vdeležila se je Jezusovega odrešenja in dobila zlato krono nebeškega veselja. Kristjani, danes smo se učili, da tudi mi moramo pokoro delati ali zadostovati, da Jezusovega odrešenja deležni postanemo, da si kazni časne odslužimo, in da se več v greh ne povernemo. Oh vzemimo si sv. Jedert, in druge svetnike, za zgled; živimo spokorno, zadostujmo za svoje zmote, oklenimo se tudi križanega Jezusa, ne žalimo ga nikdar več, naj nam svojega milega lica ne zakrije o naši smerti, temuč naj se nam gledati in uživati daje v nebeški lepoti vse večne čase! Amen.

Postne pridige.

Za III. postno nedeljo.

(Jezus je pravi Bog, to spričujejo njegovi čudeži in prerokovanja;
gov. J. T.)

(Konec.)

Pilat je poslal zvezanega Jezusa v zadnji noči k Herodu, in ta se je veselil s svojimi dvorniki, misleč v svoji radovednosti, da mu bo Jezus samo njemu v veselje kak čudež storil. Gospod je molčal. En sam čudež bi bil kralja napolnil z naj višim spoštovanjem do Kristusa, en sam čudež bi mu bil življenje rešil. Gospod je molčal. Herodež ga je zdaj zasmehoval kakor neumnega in norega in ga je z belim plajščem ogernjenega spet k Pilatu nazaj poslal. Jezus je molčal in ni storil čudeža; pustil se je zasmehovati in psovati, on ki je vsegamogočen. Pa hlapcu, ki ga je prišel lovit, je odsekano uho ozdravil; ja tako nobeden človek ne dela, tako le Bog ravna. Od prvega čudeža, ko je v Kani pri ženitovanju spremenil vodo v vino, do zadnjega tam v vertu Gecemani, ne enega ni storil, da bi komu radovednost nasitil, tudi ne kralju, nobenega ni storil, da bi iskal svojo zunajno človeško čast in imenitnost. Tam pa, kjer ste dve sestri (Marta in Magdalena) jokale na grobu rajnega brata, tam kjer vdova vsa objokana gre za trugo svojega

edinega sina, tam kjer kdo bolečine terpi, tam kjer slepi berač miloščine prosi, tam kjer se bolna žena polna zaupanja dotakne njegove obleke, ja tam dela on čudeže in vse ozdravi in vsim pomaga. Tako se nam Jezus kaže Boga takrat, kader dela čudeže, pa ravno tako in še bolj takrat, kader, čeravno vsemogočen, ne stori čudeža. Takrat se posebno vidi visoka čeznatorna imenitnost; zlahtnost njegovih djanj, tam je ponižnost, usmiljenje in ljubezen, vsi čudeži njegovi so bili dobrote. Kjer je pa ponižnost, taka neskončna ponižnost, ki nobenega čudeža ne stori za sebe, kjer iz vseh djanj tako neskončno usmiljena ljubezen govori, tam je — resnica — božja resnica. Zatoraj ko bi nobenega družega dokaza ne imeli, edino to, kako je Jezus čudeže delal in zakaj, bi nas zadosti prepričalo neskončne božje časti Jezusove.

Pametni in pošteni Judje so tudi v resnici zavoljo čudežev njegovih Jezusa spoznali za obljubljenega odrešenika in za pravega Boga, in so njegove nauke z vernim srcem sprejeli. Nikodem, eden izmed bolj poštenih farizejev, mu je rekel: „Mojster, mi vemo, da si ti učenik, ki je od Boga prišel, zakaj nikdo ne more teh čudežev delati, ktere ti delaš, drugači če je Bog ž njim.“

In tisti slepec, od ktereга sem prej govoril, je ravno to izrekel, ko je Jezusa proti farizejem zagovarjal rekoč: „Recite od njega (Jezusa) kar hočete — resnica je, da me je ozdravil — in mi vemo, da Bog grešnikov ne usliši, ampak kdor Bogu služi in njegovo voljo spolnuje, tistega Bog usliši. Dokler svet stoji, se še ni slišalo, da bi bil kdo oči odperl rojenemu slepcu; ko bi ta ne bil od Boga, bi tega ne mogel storiti.“

In neverni stotnik, ki je stal pod križem Jezusovim, je ves zavzet od čudežev, ki so se pri smerti Kristusovi godili in premagan od resnice navdušeno izklical: „V resnici ta je bil Sin božji.“

2. Drugo božje djanje, s katerim je Jezus dokazal, da je Bog, so bile prerokovanja. Prerokovati se pravi, take prihodnje reči in dogodbe naprej povedati, ktere le Bog zamore vedeti, človek pa ne, razun če mu jih Bog sam razodene. Pri Jezusu se pa ni samo vse tisto natanjko dopolnilo, kar je Bog že v starem testametu od prihodnjega odrešenika po prerokih naprej povedal, ampak Kristus sam je mnogo reči naprej povedal. In ker je on to storil iz lastne vednosti, in ker se je vse tisto do zadnje pikice dopolnilo in se še dopolnuje, toraj nam tudi prerokovanja Jezusove kažejo in dokazujejo, da je on Bog, ker je vsegaveden.

Kaj je Jezus prerokoval?

a) On je svojim učencem večkrat naprej povedal svoje trpljenje in smert in svoje vstajenje:

„Sin človekov bo izdan v človekove roke in ga bodo umorili in tretji dan bo vstal.“ „Glejte, jim je rekel drugokrat, mi gremo gor v Jeruzalem in Sin človekov bo izdan višim duhovnom in

pismarjem, in ga bodo k smerti obsodili, in nevernikom izdali. In ga bodo zasramovali, in zapluvali in bičali in umorili in tretji den bo spet vstal.“ In mar ne vemo iz sv. evangelja, kako se je to vse spolnilo?

b) Tam pri zadnji večerji, ko je slovo jemal od svojih učencev, je naenkrat rekel: „Resnično, resnično vam povem, eden izmed vas me bo izdal.“ Vsi so bili osupnjeni čez to, nobeden ni kaj vedel od tega, še Judež znabiti ni bil čisto namenjen, svoje hudodelstvo izvršiti. — Jezus pa je to čisto gotovo naprej povedal, in zgodilo se je. —

c) Ravno takrat pri zadnji večerji je rekel, da nocoj se bodo vsi nad njim pobujšali in ga zapustili; pa Peter se je zarotil rokoč: „Če se tudi vsi pohujšajo nad teboj, jes se ne bom.“ Jezus pa mu odgovori: „Resnično ti povem, to noč, preden petelin dvakrat zapoje, me boš trikrat zatajil.“ In kaj se je zgodilo še tisto noč? To kar je Jezus naprej povedal: Učenci so ga vsi zapustili in so zbežali, in Peter, ki je prej rekel, da gre z Jezusom tudi v smert, če je treba, tisti serčni Peter, ki je na vertu Gecemanskem meč potegnil in nekemu hlapcu uho odsekal, ravno tisti se je par ur poznej zbal neke dekle in nekterih hlapcev in je trikrat zaporedoma Jezusa zatajil. —

d) Jezus je svojim učencem prerokoval njihovo terpljenje in preganjanje: „Gonili vas bodo pred sodnije, in v shodnicah vas bodo bičali, in vas bodo peljali pred namestnike, in pred kralje, in vas metali v ječe zavoljo mojega imena.“ Vse to se je zgodilo, djanje apostoljsko nam to spričuje, vsi so umerli kakor marterniki razun sv. Janeza in tudi to mu je Jezus naprej povedal, da on bo navadne, natorne smerti umerl. —

e) Pa ne samo takih bližnih prigodkov je Jezus naprej povedal, tudi daljne, važne, strašne reči. On je prerokoval strašno razdjanje Jeruzalemskega mesta, kar bi si takrat nobeden človek še misliti ne bil mogel, da je to mogoče. Kristus ga je za gotovo naprej povedal rekoč: „Pridejo dnevi, v kterih te bodo sovražniki obdali z nasipom in te od vseh strani stiskali, in te bodo do tal razvalili, in ne bo en kamen na drugem ostal.“ Dalje je prerokoval, da se bo to kmalo zgodilo rekoč: „Ta rod ne bo prešel, dokler se vse to ne zgodi.“ In to razdjanje, pravi, bode ostalo, nesrečno ljudstvo pa, ker je njega zaver glo, bo razkropljeno na vse kraje sveta. „In padli bodo pod mečem, in bodo v sžnost odpeljani med vse neverne narode, in mesto bo poteptano od nevernikov, dokler se spolnijo časi narodov“ t. j. do konca sveta.

In to za Jude tako strašno prigodbo je on izgovoril tako mirno, tako jasno, za terdno in razločno, s tako gotovostjo, da se vidi, da mu cela prihodnjost stoji pred očmi kakor odperte bukve, da ve prihodnje reči vse ravno tako, kakor sedanjost, z ravno tisto

vsemogočnostjo, s katero vidi tudi v serce človeško; kakor je fari-
zejem večkrat rekel: „zakaj mislite hudo v svojih srcih.“

In še ni prešel tisti rod, še so živeli ljudje, ki so še Jezusa
vidili; 30 let po njegovi smrti se je zgodilo, kar nikdo ni mislil.

Rimljani pridejo s silno vojsko, obležejo mesto, ga z mečem
in lakoto premagajo — milijon Judov je padlo pod mečem in na
vislicah, 90.000 jih je bilo v sužnost odpeljanih, še več jih je lakota
in kuga pomorila. Velikanski in krasni tempelj so požgali in mesto
je bilo razdjano, da v resnici kamen na drugem ni ostal. In to raz-
djanje je ostalo. V četrtem stoletju so Judje skušali s pomočjo
odpadlega cesarja Julijana mesto Jeruzalemsko spet pozidati; pa
enkrat je potres poderl, kar so pozidali, drugokrat pa je ogenj iz
neba požgal zid in orodje globoko v zemljo. In tako je nekdanjo
velikansko mesto še zdaj večidel v razvalinah.

Judje pa, kakor je Jezus rekel, so v resnici razkropljeni med
vse druge narode, se ne morejo zediniti v en narod in se tudi
nikdar ne bodo, pa povsod, kjer koli najdemo znamenje sv. križa,
t. j. kjer koli so kristjani, so tudi Judje, kakor senca gredo za
križem in so sami sebi in drugim živ dokaz svojega zaverženja, pa
tudi dokaz tega, kar tajijo, namreč božje natore tistega, kterega
so križali.

f) Še eno imenitno prerokovanje je Jezus izgovoril — od
kterega pa hočem danes teden obširniši govoriti, namreč da bo
njegova vera se razširila po vsi zemlji in da bo vkljub vsem na-
padom in preganjanjem trdna kakor skala.

Da se je to zgodilo in se še godi, to vidimo z lastnimi očmi.
Tako nam zgodovina že skoz 1800 let spričuje, da je Jezusova
beseda resnična — in zakaj? zato ker je božja. —

Sklep.

Glejte dragi moji! To je imenitni pomen čudežev in prero-
kovanj Jezusovih. Kakor zlati venec obdajajo čudeži celo življenje
našega Odrešenika; iz njih nam jasno nasproti sveti božanstvo
Jezusovo, v njih ga cela natora spozna za svojega Gospoda in za-
povedovavca. — To kar smo danes premišljevali, nas očitno pri-
sili, da verujemo v Jezusa in v celi njegov nauk in komur je še
teh dokazov premalo, tistemu ni pomagati, ker on taji svojo lastno
pamet.

Vsaki greh še ima kak izgovor, čeravno praznega; nevera pa
nobenega nima. Z Jezusom je prišla luč na svet, in kdor hoče,
jo lahko vidi, kdor pa oči zatisne t. j. kdor iz hudobije noče ve-
rovati, tisti je pa sam kriv, da luči ne vidi — in toraj je sicer
strašna tista beseda Kristusova, pa pravična: „Kdor ne veruje, bo
pogubljen“, — tega pa — večnega pogubljenja — nas vse usmi-
ljeni Bog obvaruj! Amen.

Za IV. postno nedeljo.

(Jezus je pravi Bog, to spričuje njegov nauk.)

V v o d.

Nekdajno rimsko cesarstvo je po več stoletnem boju si vse takrat znane narode podverglo, prispelo je do verha mogočnosti; tedaj so nehale vojske in mir je nastal po celi zemlji. Bila je nekaka čudna tihota, kakor da bi svet čutil in se pripravljaj na kaj posebnega. In res! Povsod je bila znana pravljica, da bo nekdo prišel iz Judovskega, ki bode kraljeval čez celo zemljo.

Pri tistih pa, ki so jim bile znane obljube božje in besede prerokov judovskih, tistim pa je v persih živelo upanje pa tudi hrepenenje po odrešeniku vesoljnega sveta. In čas je dotekel, odrešenik je prišel. — Tam v rimskem mestu je sedel na cesarskem prestolu mogočni Avgust, njegova beseda je zapovedovala vsem narodom zemlje od solnčnega izhoda do zahoda, njegovo ime se je s strahom s spoštovanjem izgovarjalo, priliznenci so mu že skoraj oltarje stavili in ga po božje molili, — tam v Betlehemu pa vidimo v podertem hlevcu, v revnih jaslicah ležati dete v revne plenice povito. Koliki razloček! V Rimu zlati cesarski prestol, v Betlehemu revne jaslice, tam vse bogastvo, tukaj vsa revščina, tam vsa mogočnost, tukaj revno jokajoče dete. In med tem, ko se ravno tako mogočni Tiberij, naslednik cesarja Avgusta, pri dragocenih pojdinah razveseljuje, kakoršnih še svet vidil ni, med tem umira tam pri Jeruzalemu, daleč proč od Rimskega mesta, nekdo na križu kakor hudodelnik.

Ven tar počakajmo, da mine nekaj let. Kaj se zgodi? Mogočno rimsko cesarstvo razpade, cesarska krona in palica ste poterti, mogočni cesarji so zginili, da za njimi ni duha ne sluha več. — Pa drugo kraljestvo je navstalo, še veliko večje, še veliko mogočnije; neko drugo ime se zgovarja iz vseh ust, in živi v vseh srcih in njegovo kraljestvo raste od dne do dne; od stoletja do stoletja — in njegovo ime je blaženo in blagoslovljeno od roda do roda. In kdo je ta? To je tisto revno dete Betlehemske, to je tisti hudodelnik, ki je na križu moral umreti, — to je — Jezus Kristus! In zakaj se je vse tako spremenilo? Rimsko cesarstvo je bilo delc človeških rok, in je moralo razpasti kakor razpade in mine vse, kar stori človek. Uno kraljestvo je bilo pa delo rok božjih in je neminljivo. —

Iz tega kar sem dosedaj rekel, hočemo danes pozneti novi dokaz za resnico, da je Jezus pravi Bog, ker nam to dokazuje njegov nauk in sicer:

1. že nauk sam na sebi in njegov namen,
 2. njegovo čudežno razširjanje in terdni obstanek, in
 3. njegova čudežna znotranja moč.
- To premišljevanje naj v nas še bolj vterdi vero v Sina božjega in v njegov nauk, naj pa nam tudi prav živo ljubezen do njega vžge. —

Razlaga.

1. Premišljujmo nauk Jezusov, kakor hočemo, namen njegov, posamezne resnice in kako je Jezus učil, od vseh strani nam se blišči nasproti resnica, da je Jezus pravi Bog, in nauk njegov božji nauk.

a) Trideset let je živel Jezus pri svojej materi v tihomirnem domačem, skritem življenju. Zdaj se pokaže pred ljudstvom in začne očitno učiti. Kaj je hotel s svojim naukom, kakošen namen je imel? O velikanski, čudežni namen, ki je le iz božje modrosti priti zamogel, človek bi si ga nikdar zmisllil ne bil. Ne enega človeka, enega mesta, spreobrniti — ne, — celi človeški rod — do poslednjega, ki bo še konec sveta po zemlji hodil, celi svet je hotel spreobrniti, predrugačiti, prenoviti, noter do naj manjše žilice ga je hotel popboljšati ne samo v djanju in obnašanju, ampak noter do naj manjše in skrivnejše misli. Začel je pri Judih. Nje, ki so bili tako rekoč po stari navadi čisto zaraščeni s staro po Mojzesu dano postavo, nje je hotel prepričati, da vse daritve, na ktere so toliko držali, zdaj nehajo, ker so predpodoba resnične daritve; nje hoče prepričati, da njihova zunanja pravičnost nič ne velja, da jim to trohice ne pomaga k zveličanju, da so iz rodu Abrahamovega, da je njihova svetost le strahovit napuh, njim hoče pokazati drugo, pravo svetost, njim hoče pokazati lepšo znotrajno duhovno božjo službo. hoče njih serca odtergati proč od zemlje in minljivosti in jih povzdigniti na viš, da spoznajo nebeske darove in hrepenijo po njih. Pa tudi za nevernike je skerb. Nje je hotel zbuditi iz dolgoletnega dušnega spanja, jim je hotel pokazati Boga, ktere ga še niso poznali, jim pokazati, kako neumno da je malikovanje, njim je hotel podreti in razvaliti malikovavske tempeljne in altarje, njih temni um je hotel razsvetliti z resnicami sv. vere, njih serca pa požlahtniti in iz dosedaj sirovih, mesenoželjnih in vsakterim pregreham vdanih ljudi, storiti brihtne, zveste, čiste, ponižne in žlahne ljudi.

Kaj ne? to je velikanska misel, velikansko delo — to presega moči človeške — to je božje. In Jezus, revni sin revne device, on je ta namen imel, ga je začel izpeljevati, z novimi nauki, izpeljevati brez strahu s toliko gotovotljo, s tolikim prepričanjem, da se je čuditi. Kdo mu je dal to čudovito misel? kdo serčnost, se podstopiti tolikega dela, kdo mu je pomagal? Nobeden. Brez pri-

jatlov je začel, od zaničevanja in sovraštva obdan je skončal, pa svoj namen je dosegel.

b) In kakošen je njegov nauk v posameznih resnicah? Tak je bil, kakoršen le iz božje modrosti izvirati zamore. Ni je ene potrebne ali koristne resnice, od ktere bi Jezus ne bil učil. On je soznanil človeka spet s pozabljenim Bogom, in nikdar še ni kak učenik ali postavodajavec od Boga, od njegovih lastnost, od božjih sklepov in sodeb tako in toliko govoril, kakor Kristus.

Judje so sicer poznali in častili pravega Boga, pa tudi njihovo spoznanje božje je bilo še jako nepopolnoma in pomanjkljivo. Posebno od skrivnosti presv. Trojice niso skoraj še nič vedili. Še le Jezus je jasno in zastopno razodel to sveto skrivnost, zakaj velikokrat je govoril od Boga Očeta, od sebe kakor božjega Sina in od sv. Duha, in tudi sv. kerst je zapovedal deliti v imenu treh oseb enega Boga.

Tudi lastnosti božje je Jezus lepo razlagal. Judje so bili strašno sebični. Mislili so, da Bog je le njih Bog, ki so iz rodu Abrahamovega, in da le za nje skerbi. Jezus pa uči, da se motijo, da Bog, kakor je vse stvaril, tudi za vse po očetovo skerbi, tudi vse srečne, zveličane imeti boče. On uči, da previdnost božja obsega vse stvari, da Bog vse vlada in vodi s svojo neskončno močnostjo, modrostjo in dobroto, in da se brez njegovega pripuščenja nič ne godi, da še en las ne pade z naše glave.

Judje so Boga imeli le za ojustrega zapovedovavca in hudega Gospoda, zato ker so zavoljo svoje terdovratnosti velikokrat si okusili šibe božje, sebe pa so imeli za hlapce njegove. Jezus pa nam kaže Boga kakor naj dobrotljivšega, ljubeznipolnega Očeta, in nas imenuje otroke njegove, in nas spodbuja, da naj z otroško zaupljivostjo k njemu pritekamo v potrebah. Sploh je Jezus pri vsaki priložnosti govoril in učil, kako dober, ljubeznjiv in usmiljen da je Bog, pa tudi ni pozabil učiti, da je Bog neskončno pravičen, ki od vsakega tirja rajtengo, ki hulega ne sovraži samo, ampak tudi kaznuje, ki terdovratnega grešnika brez usmiljenja sodi in zaverže. — Ja tudi od sebe in svoje nature, od skrivnosti včlovečenja in odrešenja nas je še le Jezus jasno podučil, tudi o svojem duhovnem kraljestvu, o sv. cerkvi, ki bo obsegala celo zemljo in vekomaj trajala. Ravno tako smo še le od Jezusa prav zvedeli, za nas tako imenitne resnice, da je naša duša neumerjoča, da bomo enkrat vsi vstali od mertvih, da bode sodba in za njo pride večnost.

Kakor je pa Jezus s temi resnicami naš um razsvetil, tako nam je pa tudi neskončno lepe postave dal, po katerih se naj ravnamo, da Bogu prav in dopadljivo služimo. Za prvo in naj imenitnišo zapoved nam da zapoved ljubezni do Boga: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz celega svojega serca, iz cele svoje duše in iz vseh svojih moči.“ O kako krasna, zares božje modrosti vredna postava, ki človeka v resnici ljubi, kdor njega spozna kakor cilj in konec

vseh svojih želj in vsega hrepenenja, tistemu se ni treba bati drugega, kakor Bogu ne dopasti in je pripravljen rajši umreti kakor Boga razžaliti.

Za drugo zapoved pa nam Jezus da postavo ljubezni do bližnjega: Druga je tej enaka: „Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe.“ In ta zapoved obsega vse, vsaki je naš bližnji, vsakega moramo ljubiti, tudi sovražnike in tiste, ki nas žalijo, zakaj vsi smo otroci enega dobrega Očeta.

In da vemo, kako se obnašati do bližnjega, nam Jezus pove: „Vse, kar hočete da Vam ljudje storijo, tudi vi jim storite.“ Jezus nam zapoveduje tudi samega sebe ljubiti. Pa ta ljubezen ne obstoji v tem, da privolimo v vse, kar tirja naše spačeno meso, ampak da grešne želje v sebi zatiramo, serce od posvetnega odvracujemo. Toraj je njegova zapoved: „Kdor hoče moj učenec biti, naj sam sebe zataji, naj vzame svoj križ in hodi za menoj.“ — In spet nas on uči, da, če nam je ktera reč tako ljuba, kakor desno oko ali roka ali noga, pa nas k grehu napeljuje, da jo odpraviti moramo, da je bolje krivico terpeti, kakor jo storiti; da je bolje vse na svetu zgubiti, kakor pa zgubiti svojo dušo. —

Kakor pa je Kristus nam pokazal, kako gerd in hudoben da je greh, tako pa je pokazal tudi, kako lepa je čednost, in nas navdušil za njo, priporočal je vsaktero čednost, posebno ponižnost, krotkost, poterpežljivost, pokorščino, čistost in usmiljenje, čednosti, katerih je svet poprej malo poznal ali nič.

To je kratki zapopadek Jezusovega nauka. On nas je podučil od Boga, pa tudi nam pokazal, da od Boga izhajamo, da smo podoba božja, nam je pokazal, kako žlahtne stvari da smo, od živinskega življenja nas je povzdignil k duhovskemu, nam povedal, da je naš namen, da se s čednostmi bolj in bolj Bogu podobne delamo, da enkrat postanemo deležni veličastva pri Bogu.

Ja to so bili nauki, katerih svet še nikdar slišal ni; naj večji modrijani niso imeli od njih ne duha ne sluba. Jezus je v eni pridigi lepše in imenitniše reči učil, kakor jih je poprej v 4000 letih vsa človeška modrost si izmisliti zamogla, on nam je dal nauke in postave, katerih modrosti in lepoti so se še neverniki čudili.

O to ni sad človeškega uma, to je božja modrost — Kristus je Bog. —

c) Kako je Jezus vse to učil?

Neka neizrekljiva visokost se mu vidi na obličju, kader on uči, ktera osupne nasprotnike, pa vendar vsakega k njemu vleče; s svetim, nebeškim mirom je on govoril, gladko, jasno in določno brez strahu, da bi se zmotil. On se nikdar ni sam seboj posvetoval ali mislil, kaj bo učil, ali pri svojem govoru se pomišljeval, nikdar ni se motil ne v misli ne v besedi, kakor se to godi pri človeških učениkih; kader je on učil, se ni vtrudil ne njegov duh ne telo. Naj tehtniše, naj imenitniše pa tudi naj strašnejše resnice je iz-

govoril tako lahko, prosto, da se je vidilo, da mu čez to ni treba še le misliti, pa tudi tako določno, jasno in gotovo, da je vsak čutil, koliko on ve; toraj so pa tudi pri njegovih besedah poslušavci vselej celo zamaknjeni bili; in še hlapei farizejev so rekli: „Tako še nobeden človek ni govoril, kakor ta.“ Ja v resnici še nobeden ni tako govoril — zakaj dosedaj so učili ljudje; ko je pa Jezus učil, govoril je Bog sam.

2. Drugi dokaz, da je Jezus pravi Bog, posnamemo pa iz tega, kako čudovitno se je nauk Kristusov razširjal.

Kristus je naprej povedal, da njegov nauk je podoben ženofovemu zernu, iz katerega priraste veliko drevo, ki mogočno razprostira svoje veje čez celo zemljo, pod katerih senco bodo narodi počivali, celo človeštvo bode ena čreda pod enim pastirjem, ja takrat, ko je bil na videz on premagan, takrat ko so njegovi učenci naj večji strah imeli, takrat je rekel, da naj se njegovo evangelje oznanjuje po vsej zemlji: „Pojdite po celem svetu in učite vse narode!“ „Vi mi bote priče povsod tje do pokrajin — zemlje.“ Ko bi bil kak mogočen cesar rekel, da bo njegova beseda se oznanjala po celem cesarstvu, ko bi si bil kak modrijan domišljeval, da bodo njegovi nauki se razširjali po vsem svetu, gotovo bi se ne bilo čuditi. Ali pa ni smešno, če tihi nepoznani rejnec revnega tesarja v Galileji reče, da njegov nauk se bo oznanjeval do pokrajin zemlje, ako na križ pribit hudodelnik 12 priprostitih ribčev pošlje s tem poveljem na vse kraje sveta?

Ni smešno, ampak čudovitno je, zakaj — zgodilo se je. Še nekaj let, in ni ga bilo ljudstva, v katerem bi ne bila poznana vera Kristusova. Kakor se ogenj hitro širi od strehe do strehe, kader mu veter pomaga, tako hitro se je širil nauk Jezusov od mesta do mesta, od dežele do dežele. In kaj mu je pomagalo? Človeška moč gotovo ne!

Da ta čudež bolj sprevidimo, pogledjmo kakošne zadržke je našel povsod nauk Kristusov, in kolika težavnost je bila, ga razširjati, in s kako slabimi pomočki se je to vendar zgodilo.

a) Menda ni še nikdo na svetu toliko nasprotnikov imel, kakor ravno keršanska vera, vse, vse se je tako rekoč zarotilo zoper njo; malikovavska nevera, človeška natora, cesarji in njihovi namestniki, paganski modrijani in pisarji, vse je nauk Kristusov preganjalo.

Malikovalstvo je bilo takrat ljudem kaj priljubljeno ne samo zavoljo stare navade, ampak ker je bilo tesno zvezano z vsakdanjim življenjem, očitnim in domačim, z njihovim vladarstvom, s kupčijo, z vojsko i. t. d., zakaj za vsako reč so imeli posebnega Boga, ki so ga častili, mu pri vsaki priložnosti darovali, ga za svet popraševali, in tako so skoraj vedno na svoje bogove mislili, vedno od njih govorili.

Pa tudi zato je malikovavska nevera bila tako vkoreninjena, ker je služila vsaj pohotnosti človeški, t. j. ker je dovolila človeku vse, kar koli poželjuje njegovo meso, nasitenje vsake strasti, vsakega nagnenja, vsakega živinskega poželenja, vsakere razuzdanosti: sploh vse, kar koli spačeni človek hoče, vse, kar razvajenemu telesu dobro dene.

Ja taka vera, ki vse to dovoli, je seveda sladka, in vsem pri-
ljudna. Pa zdaj pridejo aposteljni, in učijo novo vero, čudno, nezapopadljivo; učijo verovati enega samega nevidnega Boga in le njega moliti in se mu popolnoma podvreči; učijo verovati tistemu in ga moliti, katerega so Judje na križ zaničljivo pribili.

Od ošabnih in razvajenih nevernikov tirjajo aposteljni, naj so ponižni in naj zatajujejo sami sebe, naj mertvijo svoje počutke, — tirjajo, naj se odpovejo posvetnemu veselju, naj zatirajo svoje strasti, prepovejo sovražiti in maščevati se, in tirjajo, naj sploh ljubijo vse in vsakega, — in za vse to ne obljubijo nobenega plačila na tem svetu, le samo na unem. In vse to učijo in tirjajo možje iz Judovskega, ktere so ošabni Rimljani že tako zaničevali. In tako vero bi moral zdaj sprejeti, in svojo prejšno, lahko in sladko zapustiti, ja jo gnusiti! Oh to je bilo težko!

Ni čuda, da se je toraj vse zoperstavljalo. In verh tega so malikovavski duhovni in modrijani zadosti vedli ljudstvo in cesarje šuntati zoper kristjane. Duhovnom je šlo za glavo, zakaj bolj ko se je keršanstvo razširjalo, bolj so bili njihovi tempeljni zapuščeni, bolj so prišli ob veljavo in bolj in bolj so bili zaničevani.

Tudi modrijani paganski in judovski so planili na keršanstvo. Skerbno so zbirali vse razširjene obrekovanja, vse zmote, ktere so trosili odpadniki, in iz tega so skovali nove obrekovanja in očitania, da bi ljudem pristudili novo vero. Spisovali so bukve in tudi tako so trosili med ljudstvo, da kristjani so brezbožniki, da jih ni večih, da so sovražniki cesarjev, izveržek človeštva. V časih preganjanja so se morali kristjani v podzemeljskih jamah skrivati in tam se na skrivnem shajati k božji službi. Hitro so iz tega skovali sovražniki novo obrekovanje, da se kristjani namreč na skivnem shajajo, da se tam zarotujejo zoper cesarske postave, da tam strašno gnjusne, zopernatorne grehe vganjajo, da otroke koljejo in jejo, da so sploh naj večji hudodelniki in njihova vera nič kakor sanjarija in zvijača. In ljudstvo je to verovalo in od tod se je vnela tolika jeza in sovražstvo zoper kristjane, da se je marsikteri že groze stresel, ko je le slišal besedo: „kristjan“ izgovoriti.

b) In ker vse to zasramovanje in preganjanje v besedah in bukvah nič ni izdalo, ker se jih je vendar vedno več pokristjanilo, tedaj si je satan nekaj družega izmislil, namreč z mečem zatreti vero Kristusovo, začelo se je kervavo preganjanje.

Kakor se ob času viharja na morju val kopiči na val, da nazadnje valovje prikipi in buti ob skaloviti breg, tako so vse te

obrekovanja, zasramovanja in laži zoper kristjane prišle tudi do cesarskega prestola; in cesarji, kakor so bili Neron, Domicijan, Decij in Dioklecijan so tudi sprejeli to misel, da kristjani so v resnici brezbožniki, ki dražijo in žalijo mogočne bogove malikovavske, ki zavoljo tega potem deželo kaznujejo, in jej nesreče pošiljajo. In toraj če je sovražnik v deželo silil, če je bila kje zmagana vojska, če je nastala povodenj ali suša, toča, ali potres, ali lakota, ali kuga, vsega tega so jim bili kristjani krivi; to je bil navadni krič. — In da bi pokončali te sovražnike države, kakor so cesarji mislili, zankazali so tiste strašne preganjanja, ki so vsakemu znane, in ki bi bile po človeško misliti, gotovo pripravljene in sposobne, v kervi zadušiti keršanstvo. Ali samo moriti jih, to ni bilo nič posebnega; ljudi klati so videli pogani vsak dan. Zmislili so si razne strašne terpinčenja, trinoštva, da človeka mrz strrese, če le misli na nje. In za tiste, ki so se jim zdeli sovražniki cesarjev in njihovih postav in sovražniki bogov, za tiste se jim nobeno terpičenje ni zdelo prehudo. To je bila misel paganske gosposke in potem so ravnali. S šibami so jih bili, na tezavnico jih napenjali in jim z železnimi razbeljenimi kljukami meso z života tergali. Žgali so jih, na križ pribijali. Metali so jih zvezane pred divje pse ali stradane leve. Polagali so jih na razbeljeno železo, metali jih v razbeljeno olje, ali so jih dušili v dimu, jih počasi pekli nad žerjavico. Med mlinskimi kamni so jih drobili, jih na kosce sekali, žive pokopavali. Nočejo jih urno in koj umoriti, le počasi jih k smerti terpinčijo. Tudi rane jim celijo, pa le zato, da jih jim na pol zaceljene zopet raztergajo.

Pagani veselja poskakujejo, ko vidijo mesariti kristjane in še mrtvim ne privoščiijo pokoja. Metali so jih v podzemeljske odtok, jih žgali in pepel raztrosili na vse vetrove, da bi tako kar vsak spomin na rajnega pokončali. Potokov keršanske kervi je že poteklo, pa divja kerviželjnost preganjavcev še ni potolažena. In take preganjanja niso bile samo v glavnem mestu Rimskem, ampak po vseh mestih in terghih cesarstva, tudi niso terpele le nekaj dni ali tednov, ampak skoz 300 let je tekla nedolžna keršanska kri.

In kakor kristjana ni družega čakalo, kakor splošno zaničevanje, ogenj ali meč, tako pa so preganjavci z bogastvom, častjo in imenitnostjo obsipali tiste, ki bi odstopili od keršanstva in malikom darovali. Tako je paganski svet vse žile napenjal, da bi po svetu pokončal ime Kristusovo, njegov nauk.

Nemogoče je bilo videti, da bi keršanstvo premagalo vse tolike sovražnike, skrivne in očitne, domače in ptuje, učene in neolikane, obrekovanje in silo, sovražnike od vseh strani. In vendar je premagalo; od kod taka moč, kaj takega dognati, če ni naravaost in očitno moč božja?

Pa s kakimi pomočki je keršanstvo premagalo?

c) Tudi turška nevera se je hitro razširjala, pa zato, ker je njen začetnik dal povelje svojim, da naj gredó z vojsko po celi zemlji in povsod, kjer ne bodo sprejeli tiste vere, naj vse pomorijo in požigajo.

Tudi luteranska kriva vera se je hitro širila, pa njo so podpirali knezi in kralji z denarjem in s postavno močjo.

Kaj pa Kristusov nauk? „Vtakni svoj meč v nožnico“, je zavernil Jezus Petra, ko ga je v vertu Gecemani hotel braniti. „Dajte cesarju, kar je cesarjevega“, tedaj tudi vladarske pomoči ne potrebuje; on prepove vsako najmanjšo misel, ježno ali sovražno, toraj on zaverže vsaktero človeško pomoč; nasproti pa za svoje nima družega plačila, kakor križ in smert. To so slabi pomočki!

In ko je bilo že tako težko in nevarno keršanstvo začeti in vstanoviti med spridenim paganskim svetom, so pa menda drugi pomočki bili silni in mogočni? Znabiti so bili angelji in viši duhovi, ki so razširjali nauk Jezusov? Ne — ljudje so bili. Če ljudje, pa vendar iz imenitnih, zlahtnih rodov? Ne. Ali vsaj visokoučeni modrijani? Tudi ne. Znabiti bogatini ali mogočni cesarji? Ne. Ali so pa sloveli zavoljo svoje zgovornosti? Tudi ne. —

Kdo tedaj so bili? Možje iz zaničevanega in takrat zatiranega judovskega rodu, nizkega rodu priprosti možaki, ribiči. Čolni in ribje mreže so bile celo njihovo bogastvo. Pa so bili vsaj serčni? Naj pogumniši med njimi se je vstrašil dekle in je zatajil svojega Gospoda..

Če je pa že vse to res, jih je pa vsaj nekaj tisoč bilo, ki so začeli Kristusov nauk oznanovati?

Ne, samo 12 jih je bilo.

In teh 12 ubogih, neznanih ribičev je dognalo to, kar se mora čudež imenovati. Bili so iz Judovskega rodu, ki je bilo zaverženo izmed vseh narodov, zaterto in zasmehovano ljudstvo; in teh 12 ubogih ribičev se je vstopilo pred mogočne vladarje sveta, je govorilo v slovečih šolah, so postali učenički kraljev in narodov, ti ribiči so premagali pagansko modrost in ojstri meč preganjavcev!

To so bili zadržki keršanske vere, in tako slabi so bili pomočki. Kaj pravi k temu človeška pamet? To je bil velikansk boj! Na eni strani stoji judovstvo in paganstvo, ljudstvu v serce vraščena vera, modrijani, govorniki, gosposke, cesarji, armade, rekel bi, celi svet; na drugi strani pa nekaj neznanih ljudi brez pomoči, brez orožja, brez bogastva, brez znanost. Na eni strani sila in trinoštvo, na drugi slabost in krotkost.

Pamet bi rekla: Ja, svet mora tukaj zmagati. Zgodovina pa pravi: 12 priprostih ribičev je svet premagalo. To pričuje zgodovina, in to so pisali judje sami in neverniki, ki so to zmago sami videli.

Keršanstvo je zmagalo, je kmalo zmagalo, in ta zmaga je bila resnična, stalna in popolna.

Le pogledjmo! Pervi dan ko so začeli oznanovati novo vero neznani pridgarji, podverglo se jim je že tri tisuč Judov, drugi dan se jih pridružilo spet še pet tisuč. Kakor dereča voda je šlo keršanstvo naprej po Judeji in Samariji, po Galileji, in dalje po Siriji v malo Azijo, in po Arabiji, Judeji, Perziji, po Etiopiji, Libiji, po Egiptu je bilo kmalo vse polno kristjanov.

Od jutrovnih dežel je šla keršanska vera proti zahodnjim deželam in v nekolikih letih je celo v Rimu, kjer je bil sedež sovražnega paganstva, bila neznano velika množica kristjanov, in tudi po Galiji, zdajni Francoski, na Španjskem, po Britanskem, in v Germaniji, na Nemškem jih je bilo na tавžente.

V desetih letih ima že Križani iz Judeje molivcev po vseh delih sveta, in 40 let poznej jih je bilo toliko po vsem rimskem cesarstvu, da je Tertulijan, krepki zagovornik keršanstva, po pravici Rimcem pisati zamogel: „Še le od včeraj smo, t. j. ni še dolgo, kar se je keršanstvo začelo, pa že vse napolnujemo, vaše mesta in otoke, terdnjave, naselbe, vaše terge, tabore, vaše zbirališča, vaše šole, celo dvor cesarjev in sodnišča — samo paganske tempeljne — te vam pustimo.“

Rimljani, krepki in skušeni v vojski, so bili 700 let v orožju, in so si privojskovali zmago za zmago, preden so vterdili svojo vlado: keršanstvo pa je brez orožja koj pri svojem začetku gospodovalo nad vsemi ljudstvi in sv. križ našega Gospoda je, stal na naj daljših obrežjih, kamor rimske bandera in vojščaki nikdar prišli niso. Še celih 300 let ni minulo, odkar so aposteljni binkoštni dan stopili med ljudi, in že se vklanja celo rimsko cesarstvo Kristusovemu nauku in na cesarskem prestolu že sedi keršansk cesar. In zdaj — na sedežu paganstva in mučenstva — je poglavar sv. cerkve.

Zmaga keršanstva je tudi stanovitna.

Poglejmo po svetu kaj zapazimo? Podertije in razdjanja. Imenitne mesta, kakor so bile Babilon, Ninive, Menfis, Kartagina in Atene — zginile so. — Celó Rim, ponosni Rim, ki je mislil, da je iz sveta strelil ime Kristusovo, celo ta stari Rim leži pod razvalinami svojih izmišljenih bogov in pod podertinami gradov svojih cesarjev. In kje so starodavne imenitne ljudstva, kje so njih naprave? Kje je nauk slovečih tedajnih modrijanov, kje postave naj umniših starih postavodajavcev? Vse, vse je zginilo. — Samo poslopje, ki so ga zidali galilejski ribiči, stoji trdno. Minljivost in nestanovitnost človeška se ga ni dotaknila; vse zunaj keršanstva je razpadlo, vse se spremenilo, keršanstvo pa ne. Le samo nauk Križanega iz Judeje ni zgubil ne ene svojih resnic ali svojih postav; še danes ves izobraženi svet živi od njegovih pravil. Keršanstvo je danes po več ko 18 sto letih mlado kakor v začetku, krepko kakor v mladosti.

In zdaj vprašam: Ktera učenost nam razjasni to čudovito prikazen? Učenik visi na križu, njegovi aposteljni so vklenjeni, njih nauk se zdi nevernikom neumen, zatirajo ga z zaničevanjem in obrekovanjem, še bolj z mečem, pa še ne preteče 300 let in Jezusov nauk gospoduje po celem svetu in gospoduje še zdaj ravno tako krepko in bo še gospodoval do konca sveta. Je mar to človeško delo? To je čudež da ga ni večega. Le božja moč je to v stanu dognati, in to je storil Jezus začetnik tega nauka in zato mora on Bog biti. —

3. Še en prelep dokaz za resnico, da je Jezus pravi Bog, najdemo v njegovem nauku. Božja moč njegove vere se je pokazala zunajno v tem, da se je tako hitro in čudežno razširila. Pa Kristus sam je rekel, da njegov nauk je tudi podoben kvasu, ki vse testo pokvasi in prekisa; tako je njegov nauk tudi celi svet predruščil. Kakor zunajna, ravno tako čudežna je tudi znotrajna moč sv. vere Kristusove, in ta se je pokazala v tem, da je ta nauk z neko čudno močjo vse k sebi vlekel in pa da je človeka čisto spremenil.

a) Kaj je vleklo ljudi, da so kupoma pristopili h Kristusovi veri? Znabiti so s tem prišli k premoženju, k časti, k imenitnim službam? Ne, ravno narobe. Kristjan postati se je toliko reklo, kakor: svoje bogastvo zapustiti in revščino ljubiti. Kdor je rekel, da je kristjan, si je s tem nakopal pri svojih domačih, kakor tudi očitno zaničevanje, jezo in preganjanje, na kratko rečeno: Kdor je postal kristjan, podpisal je s tem sam sebi že smertno sodbo.

Pa vkljub vsemu temu, in vsem martram je nekaj vleklo ljudi h keršanski veri. Cesarji so veleli častiti malike, pa s studom so se začeli od njih odvracati. Jezus križani kliče k njema priti, in vse je k njemu vrelo, če so jim tudi s vislicami in s smertjo v ognju žugali. Celo rabeljni se vtudijo od morenja, skerhana sekira jim odpade, pa čudo, sami rabeljni postanejo kristjani in umerjô za Kristusa hitro za tistimi, kateri so pod njihovo roko padli. Divji in surovi vojščaki, ki so po ječah stražili zaperte kristjane, so vergli naenkrat od sebe orožje so padli kristjanom pred noge in jih prosili, da naj jih sprejmejo v svojo družbo. Poprej omenjeni Tertulijan piše poganskim sodnikom: „Mučite, terpinčite in zmeljite nas, kakor hočete; mi se vedno množimo, bolj ko nas kosite. Kri marternikov je seme kristjanov.“ Cesar Julijan je v resnici vstavil preganjanje, ko je videl, da s preganjanjem se samo kristjani množijo.

Kolikor se je šteti dalo, je v prvih 300 letih 11 milijonov dalo svoje življenje za Kristusa, samo v rimskem mestu jih je bilo čez 2 miliona martranih in umorjenih.

In vendar so z neskončnim veseljem, ja s poželenjem šli v tako grozovito smert. Kaj jih je navdušilo? Kdo drugi, kakor tisti, za ktereja so dali kri in življenje.

b) Nauk Kristusov je pa tudi tisto čudežno moč imel, da je človeka spremenil v čisto družega. Tisti, ki so se za kristjane spoznali, so postali tudi v resnici kristjani, so postali popolnoma premenjeni, novi ljudje; tudi serca človeštva si je keršanstvo pridobilo.

Kolika nevednost je bila pred med pagani zastran Boga in njegove previdnosti, zastran človeka, njegove nature in namena! Vso to nevednost je hipoma pregnala luč božjih resnic, ki jih je učilo keršanstvo. V prah so razpadli maliki in češčenje edine-pravega Boga je razsvitljevalo celi svet.

Pa tudi vse postave in vse razmere — javne in domače — so postale drugačne, — keršanske.

Ptujec zdaj ni bil več sovražnik, ampak brat, in zmagovavec v vojski ni več imel na svojem banderu zapisanega pregovora: „Vae victis“, t. j. gorje premaganim, ampak velikodušno je prizanašal in keršansko ravnal s podverženim nasprotnikom. Namesto sovraštva, je povsod začela kraljevati ljubezen, ki vse ljudi združi v eno družino.

Keršanstvu se ima zahvaliti suženj za svojo prostost. Zdaj ga gospodar nima več kakor samo orodje in stvar, ki jo rabi, dokler je potrebuje, pa zaverže — ne; keršanski gospodar ima tudi sužnjega za človeka, in ne za stvar ali robo, ki bi se smela zaničevati kakor se zdi, in mučiti in vmoriti za vsako malenkost.

In kako je keršanstvo spremenilo družbinsko življenje? Poprej je bil zakon zaničljiv, ajdovske postave so dovolile, da sme urož imeti po več žen, in da se zakon za vsak naj manjši vzrok razdreti da; Kristusov nauk pa je učil, da zakon je nerazvezljiv, da je svet, da je zakrament, ki človeka in stan posvečuje.

Keršanski oče ni bil več, kakor poprej paganski, trinog svoje žene, da bi jo imel za sužnjo ne pa za tovaršico, zdaj oče ni več ravnal s svojimi otroci neusmiljeno, da bi jih izpostavljaj divjim zverinam, ako mu niso po volji bili; keršanstvo je učilo očeta očetovskih dolžnost, očetovske ljubezni. —

Nauk Kristusov je sploh spremenil in poboljšal serce človeško. Naj bolj razširjane pregrehe so se vmaknile in zginile; napuh se je umaknil ponižnosti, iz neusmiljenih in grozovitnih ljudi so postali ljubeznjivi in krotki, iz nečistnikov deviški. Cesar Avgust v celem cesarstvu ni mogel najti 6 devic, ki bi bile pripravljene deviško živeti; keršanska vera jih je na tavžente rodila. Strasti so zginile iz človeških serc, sirovost je nehala in ljudje so se učili bolj milo, rahlo obnašati se.

Tako je nauk Kristusov celi obraz naše zemlje prenovil. Kdor bi pa rekel, da je bilo lahko svet spreoberniti, on naj le skusi, samo eno človeško serce spreoberniti, tako, da bo ljubilo, kar je dozdej sovražilo, in da bo sovražilo, kar je dozdej ljubilo. Kdo je pa bil tako mogočen, celo paganstvo poboljšati, dolgoletne strasti in vkoreninjene pregrehe iz serc izruvat? Ali kateri modrijan? Ne,

največi modrijan nekdajnih časov ni mogel spremeniti in poboljšati obnašanja svojih sosedov, ki so ž njim v tisti ulici stanovali; to je zamogel samo eden — Jezus Kristus.

Se nekaj: Poglejmo nazaj v nekdanje neverske čase. Živeli so učenjaki, ki so imeli veliko hvaležnih in vdanih učencev. Pa učeniki so umerli in ljubezen do njih v sercu učencev in hvaležnost je tudi ž njimi umerla. Čas vse zatara. Poglejmo v keršanski svet! Zdaj vlada kralj serc, ženin duš, kralj milijonov in milijonov serc; tukaj so device, ki so se ž njim zaročile in ki zaničujejo vsaktero drugo ljubezen; tukaj so mladenčci, ki so se njemu posvetili, in jih je na milijone, ki so za njega svojo kri prelili, ki so hrepneli, ki so prosili, da bi smeli za Njega umreti, ki so se radovali pod rabeljnovno sekiro, in ljubezen do Njega jim je goreče germade spremenila v hladno senco, njemu jih je na milijone darovalo svojo ljubezen. Vsaka druga ljubezen umerje, mine iz serc; ljubezen do njega je nespremenljiva. Davno je že umerl, ljubezen do njega ni umerla, davno pred 18 sto leti je zemljo zapustil, pa večno živi v sercih. In iz ljubezni do njega izvira življenje tako lepo in čisto in sveto, kakoršnega bi si celi neverski svet ne bil mogel zamisliti; izvira pa tudi ljubezen do bratov, tako velika in lepa, da so pagani se čudili nad kristjani rekoč: „Glejte, kako se med seboj ljubijo.“ Človeška natora se vpré, ako jo hočemo siliti k ljubezni. Kdo je ta čudež storil, kdo v serce milijonov ljudi zasadil tako večno, splošno, tako žlahtno ljubezen? To je storil Jezus Kristus!

Sklep.

„Nebo in zemlja bota prešla, je rekel Jezus, moje besede ne bode prešle.“ Kako se je to vresničilo. Zaničevan in križan je bil on, zaničevannjegov nauk. Dvanajst revnih, priprostih, neučenih in nevednih, neoboroženih ribčev se loti, tisti sovražni nauk razširjati, brez vsaktere pomoči in varstva človeškega in — ljudje kupoma sprejemljejo tisti nauk, imenitni in nizki, bogati in revni, otroci in odrasčeni, zapuščajo svoje neumne malike, začnejo čisto drugače živeti in umerjejo za svojo vero. To je v resnici velikansk čudež, tukaj dela božja roka, božja moč, prelep dokaz, da je Jezus pravi Bog in božji tudi njegov nauk. „Ne bojte se, je Jezus rekel enkrat svojim učencem, jes sem svet premagal“; on ga je res premagal, podvergel si ga je s svojim čudežnim naukom, premagal ga je s križem in z ljubeznijo.

Kristjani! Verujmo v nauk Kristusov in ljubimo Jezusa, in tudi mi bomo premagali zapeljivi svet in to je naj lepša zmaga, ki ima tudi naj lepše, večno plačilo v nebesih. Amen.

Za V. postno nedeljo.

(Jezus je pravi Bog, to spričuje njegovo življenje; gov. J. T.)

V v o d.

Naj večje, naj imenitniše, kar je svet kdaj vidil, je velikansko delo keršanstva. Začelo se je takrat, ko je bil ves svet vgonobljen v nevednosti in v grehih, je prešinilo, kakor se kri pretaka v vse žile in ude telesa v celo zemljo in celo človeštvo, in ga je spremenilo, „je spremenilo obraz zemlje.“

Keršanstvo je vse razmere človeške, postave in umetnosti, javno in domače življenje človeka, ja tudi serce človeka prešinilo, njegove misli in želje jih zboljšalo in požlahnilo s skrivno, čudežno močjo. 18 sto let že obstaja keršanska vera, in vedno se je imela bojevati s sovražniki. Napadali so jo krivoverci, Judje in neverniki z besedo, z lažmi in zasmehovanjem, napadala jo je sirova sila z mečem in ognjem, pa meč preganjavcev je zlomljen, krivoverstva so pozabljene, keršanska vera pa stoji terdo ko skala, vedno tako čista in lepa ko nekdanj, in njeno delovanje je vedno tako zlahtno ko nekdanj.

To je očividno čudež, čudež ki že traja 18 sto let in bo še do konca sveta; to je moč, katero je svojemu nauku vdihnili njegov začetnik Jezus Kristus! in ta moč je božja, zakaj Jezus Kristus je pravi Bog.

To resnico smo zdaj že v štirih pridigah premišljevali in jo hočemo še danes; pa tako, da, če so dokazi, ki sem jih dosedaj razlagal, prepričali našo pamet, da jo ponižno vklonimo pod resnilo: Jezus je Bog, da pa današnje premišljevanje preмага naše serce, in ga vžge k čisti in iskreni ljubezni do Jezusa. Mislimo si, da stoji zdaj Jezus v človeški podobi tukaj v sredi med nami in naš vglada s svojim nebeškomilim pogledom, in nas blagoslovlja, mislimo si, da vidimo njegovo veličastvo, pa vendar ponižno in pohlevno obnašanje. In tako hočemo danes nekoliko pregledati njegovo življenje — nekatere čertice njegovih čednost — in bomo vidili, kako se nam iz njih nasproti blišči lepota božja, ker je celo njegovo življenje više kakor človeško, je božje.

R a z l a g a.

Naj poprej pogledjmo Jezusovo življenje tako poveršno.

Sv. apostelj Pavel piše od njega: „On je sam sebe znižal, in je podoben blapca na se vzel, in je postal kakor človek.“ Ja, in kakošen človek! Tak, da so se takrat slaboverni pohujševali na

njegovi nizkosti, in se še zdaj. Rojen od nepoznane, revne žene, jej je bil pokoren v otroški zvestobi do poslednje ure. Ž njo prenaša on revščino, in hodi okoli kakor eden izmed prostega ljudstva, iz mesta Galileje, kterege prebivavci so pri vseh drugih Judih bili zaničevani. Sina tesarjevega so ga imenovali, znabiti je tudi sam svojemu redniku pri delu pomagal. On ni bil, kakor sv. Pavel v imenitnih šolah, ampak živel je do 30. leta v tihi hišici v Nazaretu, in potem je začel očitno ali javno učiti, pa tako, da so ljudje rekli: Od kod ima to modrost in moč? Ali ni sin tesarjev? Ali njegova mati ni Marija?

On se vdeležuje vseh človeških slabost. Truden od dolgega pota se vsede in počiva. Njegovo serce je rahlo-čutno in polno prijateljske ljubezni, deviški apostelj Janez sme se mu na persi nasloniti; njegova nedolžnost ga posebno vleče k nedolžnim otročičem. Pravi človek je bil v svojih delih, v svojih čutilih, on je čutil žalost in bolečino, kakor drugi; pri grobu Lazarja je jokal. On je terpel, kakor noben drugi ne; njegova duša je bila do smerti žalostna, in v britkosti, kakor še le nobena druga ne. Brez pomoči umrje na stebri sramote. Njegovo življenje, terpljenje in smert je kriva, da ga je veliko zapustilo in mu niso verovali. Pa on, če ravno se je prav po človeško tresel pred terpljenjem, on je premagal, ne s posiljeno neobčutljivostjo, ampak s tem, da je svojo voljo in svoje življenje izročil v roke svojega Očeta.

Tak je bil Jezus, nič posebnega, nenavadnega v zunajnem življenju, in vendar pod to ponižno obleko je bil naj svetejši. On je govoril brez umetnosti, brez priprave, zdaj k temu, zdaj k unemu, zdaj k množici, zdaj v tempeljnu, zdaj pod milim nebom. Govoril je prosto, neučeno, pa tako milo, da vsi, ki so memo šli in ga slišali, so postali in z začudenjem spoznali: „Tako še noben človek ni govoril.“ In njegove proste besede so imele moč, da so celi svet povzdignile in življenje celega človeštva predručile.

O to je bil Bog!

Pa stopimo bliže k Jezusu; s svetim spoštovanjem sicer, pa brez strahu, saj je rekel: „Pridite k meni vsi, ki ste revni in potertega serca, jes vas bom okrepčal.“ Blizo njega človeku tako dobro dene, zakaj v vseh njegovih djanjih in celem obnašanju se vidi neka posebna visokost, imenitnost in žlahnost, kakoršna še nikdar pri nobenem človeku.

a) Pervo, kar na njem zagledamo in občudujemo, je njegova neskončna ponižnost. Celó njegovo življenje je bilo ponižnost, vse njegove besede in djanja od jaslí do križa so bile gola ponižnost. Take ponižnosti še svet poprej ni poznal, je še nikdar vidil ni, si je še misliti ni mogel.

Novorojeno dete je ležal v jaslícah, oblečen z obleko siromaštva, vse nadležnosti in težave življenja si je poskusil. Pekleknil je pred svoje aposteljne in jim postregel, kakor najniží služabnik:

noge jim je umival. Kakor da bi bil naj bolj zaveržen človek, izmeček človeštva, so ž njim ravnali. med hudobneže je bil prištet; „križaj ga“, je vpilo celo ljudstvo, Baraba pa, razbojnika, so hotli, da naj se spusti; zasramovanje in zaplivanje je molčé terpel. On, ktereга beseda je toliko moč imela, je molčal, ko so ga tožili. Pred Pilata, pred Herodeža so ga peljali, — on je molčal. Kraljevi dvorniki se mu posmehujejo, ja ga imenujejo neumneža, norega, oh to je bilo ponižanje hujše kakor smertna sodba! Jezus je molčal. In ko so ga martrali, on ni odperl svojih ust, da bi se pritožil. Nikdar ni iskal svoje hvale pri ljudeh, prepovedoval je bolnikom, ktere je ozdravljaj, da naj ne povejo drugim okoli. Bežal je na goro, ko so ga množice hotle za kralja izklicati, in se je skril; pa na potu k terpljenju ni bežal.

In kako se še zdaj ponižuje neprenehoma v sv. rešnjem Telesu. Ljudje se lepo oblačijo in kinčajo, da bi kdo na nje pogledal; on še svojo človeško podobo skrije pod podobo kruha; on poterpi, da je tam v tabernakeljnu zapuščen, pripusti, da ga hudobneži zasmehujejo, nevredno prejemljejo, kolnejo, teptajo in na vse viže skrunijo. Ja toliko se poniža, da hoče tistim, ki jih je on vstvaril, v živež biti. — Povej mi kristjan, ali si že vidil kje enako ponižnost?

b) Iz te nebeške ponižnosti se je razvijala in kazala čudovita krotkost in pohlevnost. Sv. Janez Kerstnik ga je imenoval: „Jagnje božje“, in v resnici krotek je bil kakor jagnje. Kako milo in pohlevno se je obnašal do svojih učencev, kako ljubeznjivo jim je prizanašal njihovo nezaupnost, njihovo malovernost, in njih neolikano obnašanje do njega. Ko so tirjali enkrat, da naj ogenj pade iz nebes in požge neko Samarijansko mesto, ki ga ni hotlo sprejeti, jih je zavrnil rekoč, da oni nimajo še pravega duha, namreč duha krotkosti. In nevernemu Tomažu je tako milo rekel: „Pojdi sem, in položi svoje perste v moje rane, in bodi veren.“ — Ljudstvo ga je včasi neizrekljivo nadlegovalo s prošnjami za pomoč, postavim kananejska žena, ki je tako dolgo vpila za njim, dokler jej je hčer ozdravil; ravno tako slepec, ki je tako kričal na cesti: „Sin Davidov usmili se me“, da so ga aposteljni kregali, ali množica, kteri se je enkrat ves truden že umaknil, da bi se počil, in se torej dal prepeljati čez Genezareško jezero, pa množica je šla po bregu okoli jezera, in na uni strani ga je spet obsula in poslušati hotla. Pa Jezus je vse take sitnosti z neizrekljivo pohlevnostjo prenašal!

Kako pohleven je bil, kader so ga pismarji in farizeji zasmehovali, zmerjali in psovali! Včasi je na vse to molčal, drugokrat jih je zavrnil in se zagovarjal, kader je bilo potrebno za čast božjo in za zveličanje duš, pa zavrnil jih je tako krepko, pa tudi brez vsake naj manjše strasti ali jeze, da se mu je iz vsake besede videla njegova krotkost in pohlevnost.

Kako mirno se je zagovarjal, ko je enkrat mertvoudnemu grehe odpustil in so mislili oni, da s tem Boga preklinja, ker le Bog zamore grehe odpuščati: „Kaj mislite hudo v svojih sereih, kaj je lažej reči: Odpuščeni so ti tvoji grehi, ali pa vstani in hodi. Da bote pa vidili, (da sem jes Bog), da imam pravico grehe odpuščati, je rekel bolniku: Vstani in hodi.“ In mertvoudni je zdrav vstal in šel. Ali ko so rekli, da s pomočjo Belcebuba hudiče izganja, jim je rekel: Kako ste neumni; ako bo hudi duh sam sebe preganjal, kako bo pa obstalo njegovo kraljestvo?

In tudi tam, kjer mora oster biti in kaznovati, takrat kader je posebno vnet za čast svojega Očeta in hiše božje, tudi takrat kaže svojo miločutnost in prizanesljivost. Prevergel je mize prodajavcev in menjavcev v tempeljnu, na katerih so bili denarji, tistim pa ki so prodajali golobe za daritev potrebne, je rekel: Odnosite to proč. Kjer je z naj večjo ostrostjo zavernil ljudi, tudi tam v naj večji žalosti zavoljo oskrunjenja božje hiše, je pokazal, kako je krotek in pohleven, da je hotel oteti in obvarovati to, kar je bilo potrebno za službo božjo.

Naj lepše pa se sveti njegova krotkost v terpljenju. Na strahovito sirovost tistega blapca, ki ga je pred velikim duhovnom brez vzroka za uho vdaril, je čisto pohlevno odgovoril: „Če nisem prav govoril, spričaj mi, če sem pa prav govoril, zakaj me biješ!“ Za učenca, ki ga je trikrat zatajil, še ene terde, kaznovavne besede ni imel, ampak le en pogled pa tako mil, tako poln neizrekljive serčne bolesti, da je Petra globoko presunil. Izdajavca Judeža je le prijazno prašal: „Priatelj, po kaj si prišel? Š poljubljnjem izdaš ti Sina človekovega?“ In ravno v tej besedi mile pritožbe še v poslednjem trenutku nesrečnežu ponuja milost, odpuščanje in spravo!

Ja to je nebeška krotkost, taka pohlevnost je več ko človeška. On in le on je smel celemu svetu reči: „Učite se od mene, jes sem krotek in iz serca ponižen.“

c) Poglejmo dalje življenje Jezusovo in občudujmo njegovo pokorščino. Bil je pokoren Bogu in ljudem.

„Moja jed je ta, da storim voljo Tistega, ki me je poslal“, je rekel svojim učencem. Pokorščina mu je bila toliko, kakor je za telo živež. Zato je pa tudi pokoren ostal do smerti na križu. „Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi“, je molil k svojemu Očetu. Človeku je že prirojeno, da se izogiblje vsemu, kar mu je neprijetno, in če se ne more nevarnosti vmakniti, strese ga groza in strah, lasje mu stojijo po koncu, zastane mu glas, takrat ne vidi in ne čuje nič, samo nevarnost vidi in vse svoje počutke in misli, in vse dušne in telesne moči v to porabi, da se iz nevarnosti otme, da terpljenju iz pota gre. Jezus pa je vidil pred seboj vsak vdarec pri bičanju, vsak tern krone, vidil pred seboj težki križ in žeblje, ki ga bodo prederli, vse, vse je vedel in vidil, on se je groze tresel, od strahu je kervavi pot potil, njegova človeška natora se je vperla

proti temu, — pa on je bil in ostal pokoren: Oče tvoja, ne moja volja naj se zgodi!

To je pokorščina!

On je bil pokoren ljudem.

Svoji materi je bil vdan v pokorščini, podložnega se je storil svojemu redniku Jožefu, pomagal jima je pri naj nižih opravkih revnega pohištva.

On je bil pokoren duhovni gosposki, judovskim duhovnom. Če ravno so bili polni pregreškov in slabosti, Jezus se je vendar ravnal po njihovi volji, v tem, kar je prav. Tako je tudi on odraščal tempeljski davek, kar ni bilo v postavi Mojzesovi predpisano, ampak bilo je le po predstojnikih cerkvenih ukazano.

(Konec prihodnjič.)

Družba sv. Mohora.

Dne 1. februarja je pozval družbini vodja odbornike k prvi letošnji seji, da bi rokopisom prisodili darila in se posvetovali in sklepali o sledečih točkah:

a) Poslane rokopise so prebirali in presojevali gg. odborniki: korar Aljančič, stolni kaplan Bizer, Janežič Šim., prof. Robida. Enoglasno ali vsaj po večini glasov so bili obdarovani spisi: „Kobilarjev Janez“ — povest ki jo je spisal č. g. Fr. Marešič, kaplan v Št. Vidu nad Ljubljano; životopisa: „Škof Matevž Ravnika“, spisal g. Fr. Levec, profesor v Ljubljani in „Ban Josip Juri Jelačič“, spisal g. Iv. Steklasa, profesor v Požegi in razprava: „Človek in živali“, spisal č. g. Jakob Gomilšak, pridigar pri sv. Antonu v Terstu. Izmed ostalih rokopisov so presojevalcem dopadli: životopis „Matija Čop“, „Jakop Filip Kafol“, potopisna črtica: „Hoja na Vezuv“ in šaljiva razprava: „Čujte, čujte možje“. Odbor je sklenil, te štiri spise sprejeti in jih po natisu po družbenih pravilih nagraditi, seveda ako jih gg. pisatelji pod tem pogoji družbi prepuste. Spisi: „Učitelj Dobračin“, „Goličavova rejenka“, „Debeloglavec“, „Gorčni čuvaj“, „Janez v sreči“, „Spomin na Oglej“, „Nekoliko besed o sadjereji“, „Pijača in človeško zdravje“, „Ali bomo kedaj sežigali merlice“, so se pošiljavcem vernili.

b) Gosp. A. Praprotnik, kteremu je odbor izročil sestavo „Spisovnika“, pismeno odboru poroča, da mu gradiva toliko narašča, da pri vsej marljivosti ni mu bilo mogoče, rokopis do določenega obroka za natis popolnoma prirediti. Ker je družbinemu odboru vse ležeče na tem, da bode toliko zaželjena knjiga na vse strani popolna, sklene, g. pisatelju obrok do 1. julija t. l. podaljšati. Na

mesto „Spisovnika“ pa bodo letošnji udi prejeli obdarovano povest: „Križem sveta“, ki jo je spisal pokojni Val. Slemenik.

c) Od raznih strani se odboru razodevajo želje, naj se drugi del Kosarjevega molitvenika mesto v pert, raji bolje terdno in močno veže v usnje. Dasiravno na več sort vezane knjige razposiljatev in razverstitev zelo zaverajo in tudi gosp. poverjenikom veliko sitnost delajo, bode vendar odbor skerbni, da se dotična naročila vestno spolnujejo. Po dogovoru s tukajšnjimi bukvozezi je najcenejša ponudba ta, da bukvovez Bruger Martin tirja za vezanje v usnji 50 kr. z zlato obrezo pa 70 kr. Kdor tedaj priloži letnini ali dosmertnini 40 kr., ta dobi molitvenik vezan v platno; kdor priloži 50 kr., prejme molitvenik vezan v usnje; kdor želi molitvene bukve vezane v platno z zlato obrezo, ta naj priloži 60 kr., za vezanje v usnji z zlatim obrezkom pa 70 kr. Gosp. poverjenike pa prosimo, da naročila na vpisovanjskih polah natančno zaznamvajo.

d) Vodja družbine tiskarne g. Golé odboru izroči račun in bilanco o stanju družbine tiskarne koncem leta 1876. Račun bodo pregledali gg. odborniki: Aljančič, Andr. Einspieler in Šimen Janežič.

e) Poslednja točka prve letošnje seje pa je bil predlog:

„V spomin, da družba sv. Mohora živi in dela že celih 25 let ali četvert stoletja, napravi se spominek.“

Odbor sklene, a) naj se popiše v „Koledarju“ zgodovina naše družbe, v kateri se dopoveduje, kako se je družba začela, ktere knjige je izdala, kako se po pravilih ravnala, kako je gospodinila in kaj veselega ali žalostnega doživela.

b) Farne predstojnike prositi, naj god družbinega patrona sv. Mohora letos s cerkveno slovesnostjo slavijo.

Čestita gospoda! Gospodje poverjeniki in družniki! Sovražnik hoče ljuliko vsejati tudi v družbo sv. Mohora! Ravno tista stranka, ki je nam Slovencem na Kranjskem in Štajerskem, na Goriškem in Primorskem, pa tudi na Koroškem že toliko škode napravila, — ravno tista stranka, ki je nam Slovencem s svojo „narodno tiskarno“ in „pisateljskim društvom“ že toliko denarja izžmela, — ravno tista stranka, ki že več let od tega denarja nobenega računa ne daje — ravno ta stranka se je vergla tudi na družbo sv. Mohora, na to narodno napravo, ki edina še cveti, veselo dela in se ogromno razširja od leta do leta, da nas Nemci občudujejo in zavidajo, — v to našo slavno družbo hoče ta stranka ljuliko razdora in nezaupanja vsejati, jo razdreti, oslabiti, podreti in — če mogoče — zatreti. Ravno sedaj, ko je bratovščina sv. Mohora po velikanskem številu svojih udov prikipela prej ko ne do verhunce, ista stranka hujska zoper postave in vodila, na kateri podlagi je družba osnovana, in dosedaj tako lepo napredovala, in z zvijačnim natolcevanjem skuša pred vsem spodkopavati dosedanje zaupanje do

odbornikov, katerim je skerb za družbo in njeni razvitek od zavetnika postavno izročena.

Vam čestiti gosp. poverjeniki, ki ste odboru oči in roke, Vam, čestiti udje, ki ste odboru in njegovi delavnosti vsako leto skazovali naj lepše zaupanje s tem, da Vas je od leta do leta obilniši družbi pristopilo, Vam vsem, ki niste hudobnega serca, sedajni družbin odbor z mirno vestjo pripušča razsodbo, ali in kako je vsako leto spolnoval svoje dolžnosti — nikadar pa zakotnim dopisunom, ki se s svojim imenom ne upajo na den. Postave in pravila, ki so od naj više cerkvene oblasti poterjene in so se dosedaj tako dobrodelne skazate, so bile vedno odbornikom vodilo; kakor dosedaj bodo po njih se vestno ravnali tudi vprihodnje!

Rodoljubi! podpirajte odbor tudi v prihodnje in zlobai nakani družbinih sovražnikov bodo ostali na cedilu! V slogi je moč — sloga jači — nesloga tlači!

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. L. Wavtižar je dobil faro Bistrice ob Zili, č. g. Podlipnik Jan. faro Žihpolje, č. g. Höller Fr. ki je prestopil iz Sekovske škofije, faro Theiseneg. Č. g. Walder Lov. pride za beneficijata v Strassburg in Segl Vilh. za provizorja v Moravče. Umerl je č. g. Zeichen Jan., duhoven v pokoju. R. I. P!

Goriška nadškofija. Č. g. Ig. Fabiani je bil investiran na faro Šlovrenc. Č. g. Fr. Leban, je postal vikar v Ravnici. V. č. g. J. Podreka, fajm. v Breginji, je imenovan za fajm. v Ajello-u. Umerl je č. g. Crobati Jož., prof. bogoslovja in Andr. Mihel, vikar v pokoju v Rihenbergu. R. I. P.!

Terzaška škofija. Č. g. A. Hrovat v Pertljah je šel na pomoč bolnemu župniku v Pasjovas; na tega mesto v Pertlje gre Alojzi Brozovič, bivši v začasnem pokoju v Kastvu. Umerli so: Č. g. Anton Bastiančič, bivši župnik pri sv. Ivanu blizu Tersta; Dom. Tamaro, bivši kaplan blizu Pirana; Jož. Freibauer, župnik v pokoju v Terstu in č. g. Jož. Kutnar, dekan v pokoju. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Prestavljena sta čč. gg. kaplana: Pavel Hrovat k sv. Jakobu in Lov. Obrank sv. Emi. Umerl je č. g. Andr. Ferlan. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Kozm. Pavlič je dobil Šmartno pri Kamniku. Č. g. Fr. Marešič gre za kaplana v Št. Vid pri Ljubljani. Umerl je č. g. Jan. Müller fajm. v Mirni. R. I. P.!